

חוזר לקוחות רבעון שלישי 2021

אנו שמחים לערוך עבורכם "חוזר לקוחות" הכולל מכלול נושאים בתחומי המס השונים שהתפרסמו במהלך הרבעון השלישי של שנת 2021.

החוזר מתמקד בהיבטים הקשורים עדיין לתקופת המשבר הכלכלי הנובע מנגיף הקורונה ומבוסס על המידע הידוע למערכת ביום פרסומו. לפני שימוש במידע יש להתעדכן באתר האינטרנט של משרדי הממשלה והביטוח הלאומי.

מס הכנסה מיסוי מקרקעין ומע"מ

מידע מעודכן על פי השינויים שנעשו ברפורמות במס, חוזרי רשות המסים ומע"מ, פסיקות ומענה על סוגיות שונות.

ביטוח הלאומי

סוגיות בתחום הביטוח הלאומי, פסיקות ועדכונים.

החומר בחוזר הלקוחות הוא כלי עזר תמציתי ופרקטי הכולל עדכונים שוטפים, שמטרתו לסייע לעוסקים במידע כללי במיסוי.

אין חומר זה מהווה תחליף לייעוץ אישי.

תשומת לבכם לכך, כי זכות היוצרים בחוזר הלקוחות שייכת לחשבים ה.פ.ס מידע עסקי בע"מ בלבד, וההרשאה הניתנת לכם לעשות בו שימוש הנה בכפוף לכך ששליחת החוזר, או כל חלק ממנו, תיעשה רק ללקוחותיכם הישירים, ולא לאף גורם אחר, ועל ידכם בלבד. הנכם מתבקשים איפוא שלא להפיץ חוזר זה, או כל חלק ממנו, לצד שלישי אחר, למעט באופן כמפורט לעיל.

אנו עומדים לרשותכם להשלמות ולמתן תשובות על שאלות.

בכבוד רב,

יהושע (שוקי) ג'אנה, עו"ד (רו"ח)

בית הדפוס 12, ירושלים

טל': 02-5704646 פקס': 02-5838388

תוכן עניינים

ריכוז הנחיות רשויות המס, מאמרים ופרשנויות

מס הכנסה

- 5 היכונו לשינויי המיסוי המתוכננים לשנת המס 2022 ואילך **עו"ד רו"ח רמי אריה**
- 8 הגשת ערר על מענקי קורונה - דע את זכויותיך **רו"ח אפי לבקוביץ' ; עו"ד, רו"ח מאורי עמפלי**
- 9 זכאותם של קבלני בניין לקבלת מענקי קורונה בניגוד לעמדת רשות המסים
רו"ח אפי לבקוביץ' ; עו"ד (רו"ח) מאורי עמפלי
- 10 טיפול בביטול קנסות אי ניכוי, ובקנסות אחרים ברשויות המס **עו"ד רו"ח רמי אריה**
- 11 ועדת הכספים האריכה את תוקפן של תקנות המקנות זיכוי במס בשיעור של 15% במס הכנסה
על עבודה במשמרות שנייה ושלישית במפעלי תעשייה עד תום שנת 2022
- 12 בדיקת זכאות למענקי סיוע בגין הקורונה ואפשרות להשבת מענקים ששולמו ביתר
- 13 תקנות מס הכנסה (פחת מואץ בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה) (הוראת שעה),
התשפ"א-2020
- 14 תקופה לביצוע הסדר תשלומים מורחב, להשבת מענקים ששולמו ללא עמידה בתנאי החוק,
תוארך עד ה-31.12.2021

מיסוי מקרקעין

- 14 נציג דיגיטלי במיסוי מקרקעין
- 15 מיסוי מקרקעין - תזכיר חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית
לשנות התקציב 2021 ו-2022), - הגדלת היצע דיור

מס ערך מוסף

- 15 סיווג סוחר בניירות ערך כמוסד כספי **רו"ח אליק גנדלמן**
- 16 לראשונה מייצגים יוכלו לפרוס באופן מקוון את התשלום התקופתי למע"מ עבור לקוחותיהם

ביטוח לאומי

- 17 תיקוני חקיקה החל מיולי 2021 ומושגי יסוד במשבר הקורונה בהיבט הביטוח הלאומי
רו"ח אורנה צח-גלוט

רואי חשבון

- 33 זכות עיכבון של ספרי החשבונות ומסמכי הלקוח **עו"ד רו"ח רמי אריה**

חידושי פסיקה

מס הכנסה

- 35 העליון: הזכות לקיזוז הפסדים מעסק לצורכי מס היא זכות אישית שאינה עוברת בירושה -
עו"ד שוש גבע
- 35 סיפורי בדים: נדחה ערעור נישום בעל חנות בגדים על פסילת ספריו **עו"ד שוש גבע**

- 35 דחתה בקשתו של איש עסקים שמעוכב בצ'יניה להתיר את גביית עדותו בערעור מס שמתקיים בעניינו בדרך של היוועדות חזותית **עו"ד שלי גולדמן**
- 36 דחה ערעור קבוצת כדורגל: הוצאותיה בגין דיור וארוחות הן טובת הנאה החייבת במס הכנסה - פס"ד איתוראן ספורט קריית שמונה **עו"ד שוש גבע**
- 36 מס אמת? העליון מתח ביקורת על רשויות המס: נוקטות פרשנות מאולצת לגביית מס מרבי - פס"ד סקמסקי **עו"ד שוש גבע**

מיסוי מקרקעין

- 36 דחתה תביעה שהגישו מוכרי נכס בגין עיכוב במתן אישורי מיסים: לא נגרם להם כל נזק **עו"ד שלי גולדמן**
- 37 יורשים מכרו דירת מגורים מזכה ב-4 מיליון ש"ח אך ייהנו מפטור ממס שבח רק בגין מחצית הסכום **עו"ד שוש גבע**
- 37 שיוך בתים/ מגרשים לבנייה עצמית לחברים בשטחי הקיבוץ מהווה מכירה של זכות במקרקעין **עו"ד שוש גבע**

מס ערך מוסף

- 37 עמלת שירות של ברוקר הנגבית מבנק זר בעסקת תווך עם בנק ישראלי מזכה במע"מ בשיעור אפס **עו"ד שוש גבע**
- 38 התקבל ערעור חברה נגד רשות המיסים: החברה אינה בגדר "מוסד כספי" שפעילותו חייבת במס **עו"ד שוש גבע**

ביטוח לאומי

- 38 בית הדין הארצי בביקורת על המל"ל: שלל תושבות ממשפחה באופן מגמתי ולא מקצועי **עו"ד שוש גבע**
- 38 העליון: המל"ל חייב בהוצאות ההסתדרות בסך 75,000 ש"ח בגין הליך שיזמה לשיפור התשלום לעובד **עו"ד שוש גבע**

מומחי "חשבים" משיבים

מס הכנסה

- 39 מסלולי פסילת ספרים לפי סעיפי פקודת מס הכנסה **עו"ד משה גבע**
- 39 חבות המס לשאירים שירשו קופת פנסיה מאנגליה שהייתה שייכת למוריש **רו"ח אבי קדוש**
- 41 סדר קיזוז הפסד הון שוטפים כנגד מרכיבי רווח הון **רו"ח (משפטן) M.B.A. אלי גורנשטיין**

מיסוי מקרקעין

- 42 קנסות על אי דיווח במועד במיסוי מקרקעין **עו"ד יוני כהן**
- 43 היבטי מיסוי מקרקעין במכירת דירה בחברה בידי בעל המניות בה לחברה אחרת בבעלותו **רו"ח עו"ד שוקי ג'אנה**

מס ערך מוסף ומכס

- 44 קיזוז תשומות בגין שינוי יעוד מדירת מגורים לדירת נופש **עו"ד, רו"ח קרן ישראלי**
- 44 סוגיית חובת תשלום מס שכר לוועד בית שמעסיק עובד **רו"ח הילה מלכה**
- 45 מכס על טובין כגון פריטי לבוש הנמכרים באינטרנט (דרופשיפינג) **עו"ד עומר וגנר**

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

ביטוח לאומי

46	תשלום קצבת ילדים מהביטוח לאומי למי שנמצא בחו"ל למעלה משנה ומקבל משכורת בישראל דו"ח יהושע מיניביצקי
----	---

טבלאות

מס הכנסה

47	שיעורי המס לשכירים ועצמאיים ממשכורת חודשית ושנתית ומהכנסה מיגיעה אישית החל מינואר 2021
47	הפקדות לקופות גמל וקרן השתלמות
48	שווי שימוש ברכב צמוד
48	היטל עובדים זרים
49	פנסיה לעצמאים - השיעורים שיידרש עצמאי להפריש לפנסיה (קצבה) ולאבטלה

מס ערך מוסף

50	מחזור עסקאות של עוסק פטור
----	---------------------------

ביטוח לאומי

50	טבלת ניכוי דמי ביטוח מעובדים שכירים נתוני תקרת ההכנסה המקסימלית לניכוי דמי ביטוח מעובדים שכירים וההכנסה המופחתת לניכוי דמי ביטוח מעובדים שכירים
50	ניכוי דמי ביטוח מעצמאים מינואר 2021 ואילך
51	נתונים עדכניים לשנת הביטוח 2021
51	תקרת הכנסה מעבודה שאינה פוגעת בקצבת הזקנה – קצבת אזרח ותיק

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

ריכוז הנחיות רשויות המס, מאמרים ופרשנויות

מס הכנסה

היכוננו לשינויי המיסוי המתוכננים לשנת המס 2022 ואילך

עו"ד רו"ח רמי אריה

בהתאם לטיוטת חוק ההסדרים של משרד האוצר, צפויים בשנת המס 2022 שינויים מהותיים ורבים בהוראות המס, לרבות, במס הכנסה, מע"מ, מיסוי מקרקעין ובחוק המזומן, אשר כפי שתראו להלן עומדים בחלקם ליצור שינויים דרמטיים באופן הדיווח ובחבויות המס של חברות ויחידים לרשויות המס. כדאי להתחיל כבר ללמוד ולהתכונן לקראתם, ויפה שעה אחת קודם.

תמצית השינויים דנן, בהתאם להצעת מחליטים שהגיש שר האוצר לאישור הממשלה, של חוק ההסדרים האמור להיות מאושר יחד עם אישור תקציב המדינה בכנסת, עם פרשנות מסוימת שלנו, הם כלדהלן:

שינויי חקיקה במס הכנסה

1. דיווח על בסיס מצטבר או על בסיס מזומן למס הכנסה

1.1 **כל חבר בני אדם יחוייב בדיווח על בסיס מצטבר לצורכי מס** – למעט, חבר בני אדם שמחזור הכנסותיו נמוך מ- 10 מיליון ₪ בשנה ולמעט חבר בני אדם העוסק במשלח יד מיוחד כהגדתו בצו מס הכנסה (קביעת משלח יד מיוחד, התשס"ג - 2003).

בעיקר: בעלי מקצועות חופשיים המפורטים בצו, העוסקים בסוגים שונים של ייעוץ ושירותים. ובתנאי שבעלי המניות בחבר בני האדם גם עובדים בו בפועל.

1.2 **יחיד או חבר בני אדם שאינו חייב בדיווח מצטבר כאמור לעיל** - יוכלו לדווח על בסיס מצטבר או על בסיס מזומן לפי בחירתם – למעט, על הכנסות ממכירת מלאי או הכנסות אחרות שלא ניתן לדווח עליהם לפי בסיס מזומן – והם ידווחו על בסיס מצטבר.

1.3 **מעבר בין שיטות הדיווח יותר רק מבסיס מזומן לבסיס מצטבר ולא להפך**. הפרשי המעבר ייפרסו על פני שלוש שנים משנת המעבר ואילך.

2. **ניכוי מס יסף מהכנסות גבוהות** - יחיד אשר הכנסותיו הכוללות עולות על המינימום הקבוע בפקודת מס הכנסה (בשנת 2021 – 647,640 ₪) חייב במס יסף (3%) – מוצע לקבוע כי תשלום ליחיד כזה יחוייב גם בניכוי במקור בגין מס היסף. כך כל תשלום ליחיד בגין עבודה, שירותים או נכסים (מכירת נכס) – לשכיר או לעצמאי או לאדם פרטי, אשר מהווה הכנסה חייבת בידיו – יחויב גם בניכוי מס יסף, בנוסף לניכוי במקור החל עליו כיום לפי תקנות המס.

3. **חובת דיווח כללית על כל קבלת הכנסה מהשכרת דירות מגורים** - גם בסכום הנמוך מתקרת הפטור ממס על הכנסת מהשכרת דירה למגורים.

4. חובת תשלום מס עם קבלת שומה סופית

4.1 תחול חובה לתשלום מידי בשיעור של 30% מחבות מס לפי שומה סופית לאחר השגה, אשר תופק על ידי פקיד שומה, מנהל מע"מ או מנהל מיסוי מקרקעין.

זאת, בניגוד למצב כיום, לפיו אין חובת תשלום חבות מס בכלל, בגין שומות שהופקו על ידי רשויות המס, עד הכרעה של בית המשפט המחוזי בערעור המס.

4.2 החובה לתשלום 30% מחבות המס במחלוקת, לא תחול על נישומים אשר מחזור ההכנסות שלהם נמוך מ- 20 מיליון ₪ לכל אחת משנות המס שבמחלוקת, או שסכום המס השנוי במחלוקת נמוך מ- 20 מיליון ₪ לפחות.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

5. **הגברת הפיקוח על שימוש במטבע וירטואלי** - לקבוע כי מי שהחזיק ביום אחד או יותר בשנת המס, ישירות או באמצעות ילד שגילו עד 18 שנים, מטבע וירטואלי בשווי של 200,000 ₪ או יותר, או רכש מטבע כזה בעלות זו, יחויב בהגשת דוח שנתי למס הכנסה באותה שנה.
6. **העברת נתונים פיננסיים לרשות המיסים** - הבנקים, נותני אשראי, חברות ביטוח, חברות סליקה, חברות להעברת תשלומים דיגיטליים וחברות העוסקות בהמרת מט"ח, יחויבו בהעברת מידע, באופן מקוון לרשות המיסים של כל הפעולות הכנסות והוצאות, בחשבונות העסקיים שהם מנהלים עבור הלקוחות שלהם. לרבות, מידע על פעולות בעו"ש, תוכניות חיסכון, קרנות נאמנות, פיקדונות, חשבונות מט"ח וכדומה.

שינויי חקיקה במס ערך מוסף

7. **חיוב תושבי חוץ במע"מ בגין מתן שירותים דיגיטליים ומכר טובין פטורים ממכס לתושבי ישראל**
- 7.1 **תושב חוץ הנותן שירות דיגיטלי**, לרבות, אספקת תוכנות, מוצרי בידור, ספרים, מוזיקה, הגרלות, משחקים ושירותי תקשורת ושירותי רדיו וטלוויזיה **לאדם פרטי** שאינו עוסק, מוסד כספי או מלכ"ר – יהיה חייב בעצמו בתשלום מע"מ בגין עלות השירות.
- 7.2 **תושב חוץ הנותן שירות דיגיטלי**, שירותי תקשורת ושירותי רדיו וטלוויזיה, **לעוסק, מוסד כספי או מלכ"ר** – לא יהיה חייב בעצמו בתשלום מע"מ בגין עלות השירות, אלא מקבל השירות יהיה חייב בתשלום המע"מ – כפי המצב החוקי כיום (חשבונית עצמית).
- 7.3 **תושב חוץ המוכר טובין בעלי ערך נמוך** (הפטורים ממכס ו/או עד \$75) באמצעות חנות מקוונת **לאדם פרטי** שאינו עוסק, מוסד כספי או מלכ"ר – יהיה חייב בעצמו בתשלום מע"מ בגין עלות הטובין.
- 7.4 **תחול חובת רישום ודיווח על תושב חוץ** המספק שירותים דיגיטליים או מוכר טובין מוחשיים בעלי ערך נמוך. תושב החוץ יהיה חייב ברישום במע"מ ובדיווח על העסקאות. אולם, הוא לא יחויב בפתיחת חשבון עסקי בתאגיד בנקאי בישראל, לא יחויב בנציגות מקומית ולא יחויב בפתיחת חברה בישראל.
8. **הקצאת חשבוניות מס אוטומטיות רק באמצעות רשות המיסים**
- 8.1 כל עוסק יהיה חייב לפנות לרשות המיסים כדי לקבל הקצאת מספרים לחשבוניות מס מקוונות בעסקאות שמחירן 5,000 ₪ או יותר.
- 8.2 לא יהיה ניתן לנכות מס תשומות בשל חשבונית שאינה חשבונית מקוונת, בגין עסקה שמחירה 5,000 ₪ או יותר.
- 8.3 מנהל מע"מ יהיה רשאי לסרב לבקשה להוצאת חשבונית מס מקוונת, במידה ומצא שהמבקש מעורב בהפצת חשבוניות מס שלא כדין, או בשימוש בהן.
- 8.4 הוראות אלו יחולו מיום 1.1.2023 ואילך.
9. **חובת תשלום מס עם קבלת שומה סופית**
- 9.1 תחול חובה לתשלום מידי בשיעור של 30% מחבות מס לפי שומה סופית לאחר השגה, אשר תופק על ידי פקיד שומה, מנהל מע"מ או מנהל מיסוי מקרקעין.
- זאת, בניגוד למצב כיום, לפיו אין חובת תשלום חבות מס בכלל בגין שומות שהופקו על ידי רשויות המס, עד הכרעה של בית המשפט המחוזי בערעור המס.
- 9.2 החובה לתשלום 30% מחבות המס במחלוקת, לא תחול על נישומים אשר מחזור ההכנסות שלהם נמוך מ- 20 מיליון ₪ לכל אחת משנות המס שבמחלוקת, או שסכום המס השנוי במחלוקת נמוך מ- 20 מיליון ₪ לפחות.
10. **שינויי חקיקה במיסוי מקרקעין**
10. **הגבלת פטור לינארי מוטב בשיחלוף בית קרקע** - לתקן את סעיף 48 לחוק, כך שמי שרכש קרקע לבניית דירת מגורים ומוכר דירת מגורים אשר בנה עליה לא יוכל להינות מחישוב מוטב של מס השבח (לינאריות חדשה), אלא אם הוציא היתר בנייה לדירה, עד ליום 31.12.2024.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

11. **קיצור התקופה לשחלוף מכירת דירות מגורים לשנה אחת בלבד** - לקצר את התקופה בסעיף 9(ג1) לחוק, בה יראו את הדירה הנמכרת כדירת מגורים יחידה בבעלות המוכר, גם אם יש לו בנוסף על הדירה הנמכרת, דירת מגורים שנרכשה כתחליף לדירה הנמכרת ל- 12 חודשים. במקום 24 חודשים כיום, לאחר שביום 6.7.2021 פקעה הוראת השעה שקיצרה את התקופה ל- 18 חודשים.

12. **קיצור התקופה לשחלוף רכישת דירות מגורים לשנה אחת בלבד** - לקצר את התקופה בסעיף 9(ג1) לחוק, בה יראו את הדירה הנרכשת כדירת מגורים יחידה בבעלות המוכר, גם אם יש לו בנוסף על הדירה הנרכשת, דירת מגורים אחרת - ל- 12 חודשים. במקום 24 חודשים כיום, לאחר שביום 6.7.2021 פקעה הוראת השעה שקיצרה את התקופה ל- 18 חודשים.

13. **חובת תשלום מס עם קבלת שומה סופית**

13.1 תחול חובה לתשלום מידי בשיעור של 30% מחבות מס לפי שומה סופית לאחר השגה, אשר תופק על ידי פקיד שומה, מנהל מע"מ או מנהל מיסוי מקרקעין.

זאת, בניגוד למצב כיום, לפיו אין חובת תשלום חבות מס בכלל בגין שומות שהופקו על ידי רשויות המס, עד הכרעה של בית המשפט המחוזי בערעור המס.

13.2 החובה לתשלום 30% מחבות המס במחלוקת, לא תחול על נישומים אשר מחזור ההכנסות שלהם נמוך מ- 20 מיליון ₪ לכל אחת משנות המס שבמחלוקת, או שסכום המס השנוי במחלוקת נמוך מ- 20 מיליון ₪ לפחות.

שינויי חקיקה בחוק עידוד השקעות הון

14. חברות עליהן חל חוק עידוד השקעות הון, יהיו זכאיות בהוראת שעה לשנה אחת, לחלק דיבידנדים מהכנסותיהן הצבורות הפטורות, וליהנות משיעור מס מוטב בגין מס החברות על הכנסות אלו, שיש לשלמו עם חלוקת הדיבידנדים. בכפוף לתנאים שייקבעו, לרבות התנאי כי החברה תשקיע במפעל תעשייתי, בתקופה של חמש שנים, לשם רכישת נכסים יצרניים. למעט: בניינים, השקעה במחקר ופיתוח בישראל, או תשלום שכר עבודה לעובדים חדשים שנוספו למפעל ביחס למספר העובדים שהועסקו במפעל בתום שנת המס 2021.

שינויי חקיקה בחוק לצמצום השימוש במזומן

15. הקטנת הסכום המירבי לתקבול/תשלום עסקי במזומנים לסך של 6,000 ₪ (במקום 11,000 ₪ כיום), החל מיום 1.8.2022 ואילך.

16. הקטנת הסכום המירבי לתקבול/תשלום במזומנים בין אנשים פרטיים לסך של 15,000 ₪ (במקום 50,000 ₪ כיום), למעט לגבי תשלום שמבצע אדם פרטי לאדם פרטי אחר, בגין רכב פרטי עד סך של 50,000 ₪, החל מיום 1.8.2022.

17. לתת סמכות לרשות המיסים להטיל קנסות מינהליים על הפרות החוק, כאמצעי אכיפה, בנוסף לעונשי המאסר ועיצומים כספיים החלים בגין הפרת החוק.

נציין, כי מדובר בשינויים מהותיים ומשמעותיים ביותר, אשר עלולים להביא לחבויות מס ותשלומי מס גבוהים בכל מישורי המס. ראוי לשקול, ללמוד ולהיערך לאפשרות כי שינויים אלו יינכסו לתוקף, כחלק מההיערכות לשנת המס 2022 ואילך.

הכותב - עו"ד רו"ח ויועץ מיסוי, בעל משרד לדיני מסים, חבר צוות התגובות של לשכת עורכי הדין בישראל, מרצה בכיר בתחום דיני המס ומנהל מקצועי של אתר האינטרנט מסים ועסקים www.ralc.co.il

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

הגשת ערר על מענקי קורונה - דע את זכויותיך

רו"ח אפי לבקוביץ'; עו"ד, רו"ח מאורי עמפלי

מדינת ישראל היא כנראה אחת המדינות הראשונות אשר נפתחה שוב לחיים נורמליים לאחר המשבר הכלכלי עולמי שגרם וירוס הקורונה. עם זאת, הפגיעה הכלכלית הקשה עדיין ניכרת ועסקים רבים עדיין נאבקים על הישרדותם.

כזכור, החל בראשית המשבר נענתה לכאורה המדינה לזעקתם של העסקים ויצאה בתוכנית מענקים לציבור העוסקים ובמרכזה מתן פיצוי על ההוצאות הקבועות שהמשיך העסק להוציא במהלך המשבר, וחושב בהתאם לירידה במחזור העסק בשנת 2020 לעומת השנה הקודמת.

אמנם הרעיון נשמע לא מורכב במיוחד, אך בפועל נבחרה נוסחה מסורבלת לחישוב הפיצוי, והבחינה אם הירידה במחזור העסק נבעה מההגבלות על המשק שהוטלו בעקבות וירוס הקורונה, או נגרמה דווקא מסיבות אחרות, שאינן תלויות בקורונה, הושארה לשיקול דעתם של פקידי המס.

דברים אלו גרמו לכך שבקשות רבות לקבלת מענקים נדחו על ידי פקידי המס או צומצמו בצורה ניכרת. ההגדרות בחוק אינן תמיד ברורות ועל כן קיימות פרשנויות אשר גורמות לחוסר הסכמה בין רשות המסים לבעלי העסקים והמייצגים שלהם, רואי החשבון ועורכי הדין.

החקיקה שעמדה בבסיס הפיצוי קבעה כי מי שלא קיבל מענק בהתאם לבקשתו רשאי להגיש השגה, ואם השגתו לא התקבלה קמה לו הזכות להגיש ערר לוועדת ערר שהוקמה במיוחד לנושא זה. ועדת הערר מורכבת מאנשי פרקטיקה, שופטים לשעבר, רואי חשבון ועורכי דין.

בחודשים האחרונים החלו להתפרסם החלטות ועדת הערר בנושא המענקים.

עיון בהחלטות אלו מגלה כי חלק מהעררים התקבלו, ולפיכך עסקים שנשללה בקשתם לקבלת מענקים על ידי רשות המסים באופן מלא או חלקי, קיבלו לבסוף את המענקים - בעקבות החלטת ועדת הערר.

להלן נפרט כמה דוגמאות להחלטות הערר שפורסמו עד כה ואשר ממחישות את הבעייתיות אשר קיימת בפרשנות לחוק בדבר המענקים.

- הדרך שבה יש לחשב את מחזור הבסיס לעניין המענקים - האם בהתאם לדיווח לרשויות מע"מ או בדרך כלכלית? בהחלטת ועדה נקבע כי מבחן המחזורים שקבוע בחוק ולפיו יש לבדוק את יחסי המחזורים של החודשים בתקופת הקורונה אל מול החודשים המקבילים בשנת 2019, אינו מהווה חזקה חלוטה ובמקרים חריגים ניתן לסטות מהוראות החוק. ועדת הערר קבעה כי במקום שבו המחזורים אשר דווחו לשלטונות מע"מ אינם משקפים את המציאות הכלכלית שבה פעל העסק וכתוצאה מכך אינם משקפים את ירידת המחזורים הכלכלית של העסק, אזי יש מקום להתערבות ולשינוי המחזורים בהתאם. החלטת ועדה נוספת אף אפשרה תיקון מחזורים כדי לפצות נכונה את הנישום.

- האם עסקים אשר משכירים נכסים שנפגעו כתוצאה מקיטון בהכנסות שכירות זכאים למענק, או שמא, כפי שגרסה רשות המסים, היה עליהם לתבוע את השוכרים ולמצות את הזכויות מכוח ההסכמים הקיימים ועל כן קופת המדינה אינה נדרשת לשאת בעלות המשכיר במסגרת מענקי הקורונה? ועדת הערר מס' 21-1008 קבעה כי היא אינה מקבלת את עמדת רשות המסים. הוועדה הדגישה כי יש לבחון את נושא השכירות מנקודת מבט עסקית ולא משפטית, דהיינו, השאלה שיש לבחון היא לא אם קיימת זכות תביעה למשכיר, אלא האם ויתור על דמי שכירות מהווה משום אילוץ עסקי מנקודת מבטו של המשכיר. לפיכך קבעה הוועדה כי ויתור על דמי שכירות הוא עילה ראויה לקבלת מענקי קורונה.

- התייחסות לעסקים עונתיים וההשפעה לעניין המענקים - התקבלה החלטה כי אי פעילות בחודשים שקדמו לקורונה עקב היות העסק עסק עונתי, לא תשלול את המענקים, כפוף לכך שהעסק ימשיך לפעול בהמשך.

בכלל קבעו ועדות הערר בחלק מההחלטות שלהן (וגם רשות המסים הצטרפה להחלטות אלו כאשר נחה דעתה מהן),

שהנוסחה שנקבעה בחוק אינה ברורה דיה ואינה נותנת מזוור מקיף להוצאות הקבועות של העסקים ובכל מקרה אין מדובר בנוסחה שמקימה חזקה חלוטה.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

על כן חשוב שבעלי עסקים אשר בקשתם לפיצוי בעקבות משבר הקורונה נדחתה יפעלו ללא דיחוי למיצוי זכויותיהם, בין היתר על ידי הגשת השגה מאוחרת ובמקרה הצורך גם בהגשת ערר, רצוי באמצעות אנשי מקצוע בתחום. נזכיר כי סכום הפיצוי יכול להגיע עד לחצי מיליון ש"ח עבור כל תקופת מענק זו חודשית.

נוסף על כך, ברצוננו להדגיש כי חלק מן העררים נדחים מנימוקים טכניים עוד לפני הדיון במהות הערר. למשל, בעקבות חוסר במסמכים או בנתונים הדרושים לערר, ולכן גם מסיבה זו חשוב להיעזר באנשי מקצוע.

כל העררים נבחנים בהתאם למידע שמוגש לוועדת הערר וכמעט בכל המקרים ללא דיון פרונטלי, לכן קיימת חשיבות עליונה לכתיבה מפורטת ומדויקת מבחינת העובדות, אשר ברורה לוועדה.

**הכותבים - רו"ח אפי לבקוביץ', שותף מנהל משרד לבקוביץ' ושות' רואי חשבון;
עו"ד, רו"ח מאורי עמפלי, ממשרד עמפלי עריכת דין מיסים**

זכאותם של קבלני בניין לקבלת מענקי קורונה בניגוד לעמדת רשות המסים

רו"ח אפי לבקוביץ'; עו"ד (רו"ח) מאורי עמפלי

כידוע, תכלית החוק לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"פ-2020 (להלן: "החוק") והחלטת הממשלה שקדמה לו מחודש אפריל 2020, הייתה לפצות עסקים שפעילותם נפגעה כפועל יוצא ממשבר הקורונה, אך לא יכלו מטבע הדברים לצמצם את הוצאותיהם הקבועות ובהן תשלומי שכירות, הוצאות ביטוח, חשבונות חשמל, מים, וכדומה.

בד בבד, הגדרת "עוסק" בחוק מיעטה מהזכאים לקבלת הפיצוי האמור את "מי שבשנות המס 2019 ו-2020 חל בחישוב הכנסתו סעיף 8א לפקודה, בשל עבודה ממושכת שמשך ביצועה עולה על שנה".

נוצרה אפוא סתירה לכאורה בין תכלית החוק לבין הגדרת "עוסק" בחוק, אשר יוצרת מתח בין רשות המסים לבין עסקים אשר יש להם הכנסה מעבודה ממושכת (בהתאם לסעיף 8א לפקודה). היצמדות לשון החוק מביאה למצב שבו זכאותם של עסקים רבים למענק, לרבות קבלני בניין, נשללת, על אף שעסקים אלו המשיכו לשלם את הוצאותיהם הקבועות בתקופת המשבר.

ואכן, מפסיקות ועדות הערר אשר התפרסמו בחודשים האחרונים, אנו עדים לעיתים להעדפת תכלית החקיקה על פני קריאה דווקנית ומצמצמת של לשון החוק. בפסיקות אלו נדחתה עמדתה העקרונית של רשות המסים, לפיה יש לראות בהגדרות החוק חזקה חלוטה ולפיכך למנוע כל מתן פיצוי לעסקים אשר עוסקים בעבודה ממושכת. בהתאמה מאפשרות ועדות הערר לסתור את לשון החוק כאשר קיים בסיס כלכלי אשר מתיישב עם כוונת המחוקק באשר לזכאות העוסקים למענקי קורונה.

כך לדוגמה בעניין ק. סלאמה (21-1071). העוררת היא חברה העוסקת בענף הבנייה והשיפוצים ומועסקת בעיקר על ידי בתי מלון בארץ, בין שבאופן ישיר בהתקשרויות ישירות מול היזם ובין שמול קבלנים ראשיים, כקבלן משנה. החל מחודש מרץ 2020 הופסקו תשלומים מלקוחותיה, וכן הוקפאו פרויקטים שהעוררת עבדה בהם והזמנות לפרויקטים חדשים. זאת בעקבות קשיים בתזרימי המזומנים של מזמיני העבודות, קשיי גבייה, בעיות מימון, ומורכבות לוגיסטית של תיאומי עבודות נוספות מול קבלנים רבים - הכול נגזרת של התפשטות נגיף הקורונה. כפועל יוצא מכך, פרויקטים שזמן ביצועם הממוצע הרגיל הוא כמה חודשים בודדים בלבד, התארכו לתקופה של שנה.

עמדת רשות המסים הייתה ברורה והתבססה על ההחרגה כאמור בהגדרת "עוסק" בחוק על מי שסעיף 8א לפקודה "חל" בחישוב הכנסתו, ועל כן שללה את הזכאות למענק.

ועדת הערר דחתה את עמדת רשות המסים וקיבלה את הערר תוך שהיא מנמקת ארוכות את פסיקתה ומתבססת בין היתר על פרוטוקולים של ועדות הכנסת באשר לחקיקת החוק והגדרת "עוסק" שבו. כמו כן, הוועדה חוזרת לתכלית חקיקת סעיף 8א לפקודה וקובעת בין היתר על סמך עיון בפרוטוקולים של ועדות הכספים שקדמו לחקיקת סעיף 8א

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

לפקודה כי ככל שהעבודה המבוצעת על ידי הקבלן המבצע (במובחן מקבלן בונה (יזם)) אינה עולה על שנה, הרי אין כל הכרח להיכנס לגדרי סעיף 8א לפקודה.

לשם כך, הוועדה מצביעה על כמה תנאים אשר בהתקיימם ניתן לקבוע שאין מדובר בעבודה ממושכת של "קבלן מבצע" העולה על שנה: ראשית, העבודה אשר מבצע הקבלן ניתנת להפרדה הן חוזית והן בפועל לתתי יחידות עבודה נפרדות. שנית, הקבלן המבצע מדווח למס הכנסה על בסיס הכנסות והוצאות בפועל ולא על פי שיטת אומדנים. שלישית, לתתי יחידות העבודה יש התחלה וסוף מוגדרים, קרי היקף תת יחידת העבודה הוא מוגדר ואינו נתון לפרשנות. רביעית, הקבלן המבצע מקבל תמורה בפועל בעבור כל תת יחידת עבודה בנפרד. חמישית, פרק הזמן שבו בוצעה תת יחידת העבודה אינו עולה על שנה.

הוועדה אף מדגישה כי אין בתנאים אלה בכדי להוות רשימה סגורה, ובכל מקרה הם עשויים להשתנות בהתאם למאפייני העסק.

חשוב מאוד אף להדגיש כי הוועדה אף עמדה על העיוות הקיים בעמדת רשות המסים באותו עניין, אשר מחד גיסא טענה כי העוררת מחויבת הייתה לדווח לפי סעיף 8א לפקודה בדוחותיה לצורכי מס ומאידך גיסא במשך שנים רבות קיבלה את דיווחיה של העוררת ללא כל הסתייגות. בהקשר לכך הוועדה מצאה לנכון להעיר כי "אל לה לרשות המנהלית לבוא בחשבון עם העורר ברגע המצוקה שלו דווקא, ברגע שבו הוא נזקק יותר מכל למענק אשר בא לסייע לו לשרוד באחת התקופות הקשות ביותר שידע דורנו".

אנו סבורים כי עמדת ועדת הערר מייצגת נאמנה את תכלית החוק וטוב הייתה עושה רשות המסים אילו הייתה מאמצת את עמדתה של ועדת הערר גם במקרים דומים ומאפשרת לקבלן מבצע, נותן שירות, אשר מסיים את עבודותיו במשך חודשים ספורים (גם אם הפרויקט שבו הוא מועסק לפרקים עשוי להימשך כמה שנים) ליהנות מהפיצוי שניתן במסגרת החוק.

הגם שטרם נאמרה המילה האחרונה בסוגיה, החלטת ועדת הערר מצטרפת לשורה של החלטות נוספות שניתנו על ידי ועדות הערר שביכרו את תכלית החקיקה על פני לשון החוק (ראו למשל 21-1070), ופותרת צוהר לעסקים דומים ולעסקים המוחרגים לכאורה מהגדרת עוסק לבחון שוב את זכאותם לקבלת הפיצוי ולפעול במקרה הצורך להגשת השגה וערר כדי למצות את זכויותיהם מכוח החוק.

**הכותבים - רו"ח אפי לבקוביץ', שותף מנהל משרד לבקוביץ' ושות' רואי חשבון;
עו"ד, רו"ח מאורי עמפלי, ממשד עמפלי עריכת דין מיסים**

טיפול בביטול קנסות אי ניכוי, ובקנסות אחרים ברשויות המס

עו"ד רו"ח רמי אריה

בעלי עסקים וחברות שהוטלו עליהם קנסות בשומות ניכויים בגין שווי רכב צמוד, היטל עובדים זרים ועוד, בשומות מס הכנסה, שומות מע"מ, שומות מיסוי מקרקעין ואף בקביעות של ביטוח לאומי, זכאים לביטול או להפחתה של קנסות אלה, ולפעמים גם של ההצמדה והריבית שהוטלו. זאת גם באופן רטרואקטיבי.

לרשויות המס, וביניהן פקיד השומה והמוסד לביטוח לאומי, הסמכות להטיל קנסות, להפחיתם, ואף לבטלם. זאת, בין היתר, במקרים שבהם סוגית החבות במס מצויה במחלוקת בשל פרשנות סותרת אך לגיטימית, או מטעמים מיוחדים המצדיקים זאת בנסיבות העניין, לפחות עד למתן פסיקה מכרעת מחייבת על ידי בית המשפט.

לפי הפסיקה הן בעניין מס הכנסה, הן בעניין מע"מ והן לגבי שומות ניכויים של ביטוח לאומי, שבה נקבע כי ככל שהייתה מחלוקת לגיטימית בנוגע לחובת התשלום, הרי על האורגן המוסמך ברשות לשקול ולבחון הפחתה של הקנסות, ובמקרים מסוימים גם של ההצמדה והריבית שהוטלו בגין קרן החוב בשומות.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

בסעיף 192 לפקודת מס הכנסה, הוסמך פקיד השומה להקטין את שיעור הריבית ואת שיעור הקנס, כדלקמן:
"המנהל רשאי להקטין את שיעור הריבית או הפרשי הצמדה לריבית לפי הסעיפים 186, 187 ו-190 ואת סכום הקנס לפי סעיפים 188, 190, 190א, ו-191 או לוותר עליהם לחלוטין, אם הוכח להנחת דעתו כי הפיגור שגרם לחובת התשלום לא נגרם על ידי מעשה או מחדל התלויים ברצונו של הנישום..."
כך גם לפי סעיף 370(א) לחוק הביטוח הלאומי וגם לפי דיני המס האחרים.
האמור לעיל חל גם לגבי קנסות גירעון וקנסות אחרים שהוטלו.

נוכיר כי בהוראות נוהל סמנכ"ל בכיר לאכיפה וגבייה ברשות המיסים, "האצלת סמכות למתן הקלות במערכי מ"ה וניכויים" מיום 2.11.2011, נקבע במפורש כי לפקיד השומה יש הסמכות לביטול קנסות, כמו גם חיובי הצמדה וריבית, לפי סעיף 192 לפקודה כפוף לקריטריונים שנקבעו בנוהל.

כמובן, ביטול הקנסות מותנה בכל מקרה ומקרה בנסיבותיו הספציפיות. עם זאת, החלטות רשויות המס עשויות לעמוד לביקורת שיפוטית, אם אינן סבירות.

הכותב - עו"ד רו"ח ויועץ מיסוי, בעל משרד לדיני מסים, חבר צוות התגובות של לשכת עורכי הדין בישראל, מרצה בכיר בתחום דיני המס ומנהל מקצועי של אתר האינטרנט מסים ועסקים www.ralc.co.il

ועדת הכספים האריכה את תוקפן של תקנות המקנות זיכוי במס בשיעור של 15% במס הכנסה על עבודה במשמרות שנייה ושלישית במפעלי תעשייה עד תום שנת 2022

ועדת הכספים אישרה ביום 29.9.2021 את הארכת תקנות מס הכנסה (שיעור המס על הכנסה בעד עבודה במשמרות) (תיקון), התשפ"ב-2021 - התקנות קובעות הטבה במס לגבי הכנסה מעבודה במשמרת שנייה או שלישית, במטרה לעודד עובדים במפעלי תעשייה לעבוד במשמרות וכך להגדיל את היקף התפוקה.

התקנות קובעות זיכוי ממס בשווי של 15% מהכנסה מעבודה במשמרת שנייה או שלישית, אם המעסיק משלם תוספת משמרות בגין עבודה זאת. התקנות הוארכו עד יוני 2021, והיום אישרה ועדת הכספים את הארכתן עד תום שנת 2022.

מטרת התקנות הינה לעודד עובדים במפעלי תעשייה שעיקר פעילותם היא ייצורית, לעבוד במשמרות, לנצל את המכונות והציוד גם במהלך שעות המשמרות ועל ידי כך להגדיל את היקף הייצור והתפוקה.

יו"ר הוועדה, ח"כ אלכס קושניר ציין בפתח הדיון כי: הרצף ישמר גם בעבור אותם חודשים שבהם התקנה לא הייתה תקפה, שעובדים ששילמו מס גבוה יותר ממה שציפו, יקבלו את הטבת המס.

ההטבה תהייה בתקוף עד תום 2022."

נקבע כי הוועדה תכלול 5 חברים, 3 חברי קואליציה ו-2 חברי אופוזיציה.

מטעם הקואליציה יעמוד בראש הוועדה – ח"כ ולדימיר בליאק, וחברי הכנסת גיידא רינאווי-זועבי ומאיר יצחק הלוי. מטעם האופוזיציה יכהן ח"כ עופר כסיף וחבר כנסת נוסף ששמו יוחלט מצד האופוזיציה, לאחר שימסרו שמות חבריה בוועדה.

פורסם באתר חדשות הכנסת ביום 29.9.2021

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

בדיקת זכאות למענקי סיוע בגין הקורונה ואפשרות להשבת מענקים ששולמו ביתר

רשות המסים פרסמה דברי הסבר לגבי השירות שנועד להציג סיכום של המענקים ששולמו ומתן אפשרות להשבת המענקים ששולמו ביתר, למרות שלא הייתה ירידה במחזור העסקי בשיעור הנדרש על פי החוק וכן מתן אפשרות לנמק את הזכאות למענק למרות אי הירידה במחזור העסקאות בשיעור הנדרש.

השירות מיועד לציבור העוסקים ובעלי השליטה שקיבלו מענקי סיוע כלכלי עקב נגיף הקורונה.

היישום נועד לאפשר את החלופות הבאות:

1. לאפשר למקבלי מענקי הסיוע בשל נגיף הקורונה (מענק סוציאלי לעצמאים ובעלי שליטה) ומענק הוצאות לעסק קטן, לקבל חיובי על מענקים ששולמו להם על פי דיווחיהם לרשות המסים – לכל סוג מענק ותקופת זכאות בנפרד.

2. לאפשר למקבלי המענקים להסביר את הפערים בין שיעור הירידה הרשום ברשות המסים, על פי דיווחיהם, לבין שיעור הירידה שהוצהר על ידם בעת הגשת הבקשה למענק ובמקביל, לאפשר להם לחזור ולבטל את ההסבר ולבצע תהליך של השבת המענקים ששולמו ביתר.

ביישום ניתן לציין נימוק לאי השבה לגבי כל מענק בנפרד, במקרים בהם קיימת סיבה המצדיקה את אי השבת המענקים למרות שנתוני המחזוריים מעידים על אי זכאות בשל אי ירידה במחזוריים, בשיעור הנדרש בחוק.

ההנמקה תהיה רק בהתקיים אחת העילות הבאות בלבד:

● שירות במילואים בתקופת הבסיס בשנת 2019.

● שהייה בחופשת לידה/שמירת הריון בתקופת הבסיס בשנת 2019.

● דווחה עסקה הוגנית בתקופת הזכאות הרלבנטית, אשר הפחתתה מהמחזור המדווח למע"מ לתקופת הזכאות הספציפית, מביאה לכך, שהירידה במחזור העסקאות הינה בשיעור הנדרש.

3. לאפשר השבת כספי מענקים שלא היו זכאים להם.

אופן קבלת השירות

ניתן להיכנס ישירות ליישום לבדיקת זכאות למענקי הסיוע והאפשרות להשבת המענקים ששולמו ביתר באמצעות הקישור מדף שירות זה או באמצעות כניסה מהאזור האישי.

הכניסה לשירות מחייבת ביצוע תהליך רישום וזיהוי מקוון ומענה לשאלות זיהוי.

ביישום יוצגו כל המענקים ששולמו על פי ההצהרה שמולאה בעת הגשת הבקשה לקבלת המענקים, בהתאם לתקופות הזכאות וסוג המענק: מענק הוצאות או מענק סוציאלי (מענקי סיוע שקיבל ב/ת הזוג יוצגו בנפרד).

בקשה להשבת המענק שסומן - התשלום יכלול את מרכיב ההצמדה העדכני, ניתן לבצעו באמצעות אמצעי התשלום המקובלים (כרטיס אשראי, העברה בנקאית דרך אתר הבנק, הפקת שובר ברקוד לתשלום).

יש לבחור ולסמן את המענקים אותם מעוניינים להשיב.

סימון המענק ולחיצה על אישור – תייצר חיוב בגובה המענק במלואו.

ניתן לשלם את כל סכום החיוב בסכום אחד או במספר תשלומים, על פי חלופות הבאות:

1. השבת המענק בסכום אחד באשראי או שובר ברקוד – מצב החשבון ביישום יעודכן בהתאם לאחר קליטת סכום התשלום.

2. השבת המענק במספר תשלומים תוך 90 יום ממועד יצירת החיוב, על ידי כניסה חוזרת ונשנית ליישום וביצוע תשלום בסכום שיירשם ביישום והשלמת המהלך להשבת המענק במלואו בתקופה זו כלומר, תוך 90 יום.

3. פריסת תשלומים במשרד השומה בו מתנהל התיק שתבוצע עד 31.8.21 – ניתן לפרוס את מלוא הסכום להחזר המענקים בתשלומים חודשיים שווים שפריסתם תסתיים לא יאוחר מיום 31.12.22

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

לגבי כל מענק, יצוין הסכום הכולל ששולם בגינו, בהתאם לתשלומים שהתקבלו אם שולמו מספר תשלומים על חשבון החזר המענק.

ההצמדה בגין השבת כל מענק תחושב ממועד התשלום האחרון ששולם על חשבון המענק הנדון ועד ליום ההשבה בפועל. דוגמה:

בגין המענק הסוציאלי לתקופת הזכאות מאי יוני 2020 שולם ביום 25.8.2020 סך 7,000 ₪.

ביום 1.10.20 עודכן סכום המענק ושולם הפרש בסכום נוסף בסך 1,200 ₪.

במקרה זה, ההצמדה תחושב מיום התשלום האחרון בגין מענק זה כלומר, מיום 1.10.20 ועד ליום התשלום.

חוזר רשות המסים מיום 11.7.2021

תקנות מס הכנסה (פחת מואץ בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה) (הוראת שעה), התשפ"א-2020

כחלק מהצעדים שנקטה הממשלה כדי לסייע לעסקים להתמודד עם השלכותיו הכלכליות של משבר הקורונה, אישרה ועדת הכספים תקנות למתן פחת מואץ לעסקים. מטרת התקנות לעודד השקעות במשק הישראלי.

לאור שאלות שעלו בנוגע לתקנות, להלן הבהרות במספר נושאים:

כללי

התקנות קובעות כי נישום שרכש ציוד המשמש במישרין בפעילותו והוא זכאי בשלו לניכוי בעד פחת, רשאי לבקש בעד אותו ציוד פחת, במקום הפחת שהוא זכאי לו לפי כל דין, בשיעור כפול משיעור הפחת שלו היה זכאי לפי כל דין ובלבד שסך כל הפחת שיינתן לציוד, לפי הוראות כל דין, לא יעלה על מחירו המקורי.

התקנות חלות על ציוד שנרכש בתקופה שמיום 1 בספטמבר 2020 ועד 30 ביוני 2021 ובלבד שהציוד מופעל בישראל.

בתקנות נקבעו תנאים לגבי מועד הפעלת הציוד בייצור הכנסה:

- ככלל - תוך שלושה חודשים מיום הרכישה או 30/6/21 - לפי המאוחר.
- לגבי ציוד מסוג שאינו ניתן להפעלה תוך שלושה חודשים מיום רכישתו או ציוד במפעל תעשייתי - תוך תשעה חודשים מיום הרכישה או 30/6/21 - לפי המאוחר.

בנוסף, נקבעו מצבים בהם לא יחולו התקנות כגון רכישה מקרוב, רכישה ללא תמורה ועוד.

מהתקנות הוחרגו גופים שקיבלו זכות נפט, זיכיון או זיכיון משנה מהמדינה לגבי פעילות זו. התקנות כוללות הוראות נוספות - נקבעו מצבים בהם לא יחולו התקנות כגון רכישה מקרוב, רכישה ללא תמורה ועוד.

מקום הפעלת הציוד

תכלית התקנות היא לעודד השקעה בציוד שיופעל בישראל, ולפיכך רק ציוד המופעל בישראל, לרבות באזור (כהגדרתו בסעיף 3א לפקודה), עונה להגדרת ציוד שבתקנות ויהיה זכאי לכפל הפחת.

בהתאם לתקנה 2(ב) גם אם הציוד עמד בתנאים האחרים המזכים בהטבה, אך הופעל מחוץ לישראל (הכוונה למקרה בו הופעל הציוד תחילה בישראל בהתאם לתקופות שבפקודה (2) להגדרת ציוד ורק אח"כ הופעל בחו"ל) - לא יזכה את הנישום בכפל הפחת בגין התקופה שהחל מתחילת שנת המס בה הופעל הציוד בחו"ל.

כלי רכב

ציוד לעניין התקנות אינו כולל "כלי רכב" כמשמעותם בדיני התעבורה, למעט "רכב עבודה" כהגדרתו בפקודת התעבורה, שאינו משאית. "רכב עבודה", מוגדר בפקודת התעבורה [נוסח חדש]-תשכ"א (1961) כ"רכב שציוד עבודה

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מורכב עליו באופן קבוע, או שמבנהו עשוי לביצוע עבודה, ואינו מיועד להובלת משא או להסעת נוסעים". לדוגמה - רכב שמותקן עליו מנוף.

לאור האמור, התקנות לא יחולו על כלי רכב שאינם רכב עבודה: כלי רכב פרטיים, כלי רכב המיועדים להובלת משאות, כגון משאיות, כלי רכב להסעת נוסעים, כגון אוטובוסים, מוניות, רכבים של מורי נהיגה וכו'. התקנות יחולו על "רכב עבודה", כמוסבר לעיל.

שיפורים במושכר

ציוד לעניין התקנות אינו כולל הוצאות להתאמת המושכר שהוציא השוכר או שהוציא המשכיר, לפי העניין, לצורך התאמת המושכר לשימוש כהגדרתם בתקנות מס הכנסה (כללים בדבר ניכוי הוצאות להתאמת מושכר), התשנ"ח-1998. לכן, הוצאות כאמור אינן מזכות בכפל פחת לפי התקנות שבנדון, יחד עם זאת, הנישום יהיה זכאי לדרוש כפל פחת בגין ציוד שהותקן במסגרת התאמת המושכר, ובתנאי שהציוד ניתן להפרדה (לדוג' מזגן) ושהתקיימו יתר התנאים שבתקנות.

חוזר רשות המסים מיום 9.9.2021

תקופה לביצוע הסדר תשלומים מורחב, להשבת מענקים ששולמו ללא עמידה בתנאי החוק, תוארך עד ה-31.12.2021

מנהל רשות המסים, ערן יעקב, מודיע על ארכה נוספת, עד ה-31.12.2021, לתקופה במהלכה תאפשר רשות המסים למי שביקשו וקיבלו מענקי סיוע לתקופת הקורונה ולא עמדו בתנאים שנקבעו בחוק, לבצע הסדר מיוחד של פריסת תשלומים ללא ריבית להחזרת המענקים, כשהתשלום האחרון יתקבל לא יאוחר מיום 31.12.2022.

כזכור, במטרה לתת לעסקים מענה מיידי ובהתאם למדיניות הממשלה, שילמה רשות המסים את מענקי הסיוע לעצמאים ובעלי שליטה ומענקי הסיוע לעסק קטן, במהירות מרבית, על סמך הצהרות המבקשים לפיהן בין היתר, הייתה להם ירידת המחזורים הנדרשת בחוק לצורך הזכאות למענק.

בראשית חודש יוני נפתחה באזור האישי באתר רשות המסים מערכת ייעודית המציגה למבקש את כל המענקים ששולמו לו, את הירידה במחזורים שנדרשה בחוק ואת הירידה שהוא חווה בפועל. במקרה של מענקים ששולמו ביתר, כשעל פניו לא קיימת זכאות לפי התנאים שנקבעו בחוק, מוצגות מספר אפשרויות להשבת הכספים באתר ובנוסף, הסדר פריסה נוח של מלוא סכום החוב בתשלומים שווים חודשיים ללא ריבית שפריסתם תסתיים לא יאוחר מיום 31.12.22 אותו ניתן לבצע מעתה, כאמור עד ה-31.12.2021 באמצעות פניה למשרד השומה או המייצג.

פורסם באתר רשות המסים ביום 11.8.2021

מיסוי מקרקעין

נציג דיגיטלי במיסוי מקרקעין

רשות המסים השיקה היום את הנציג הדיגיטלי במיסוי מקרקעין, המאגד בו מגוון רחב מאוד של מענים לשאלות שכיחות במיסוי מקרקעין, הן ללקוחות פרטיים והן למייצגים. המידע מוצג בצורה נוחה, ברורה, קלה ואינטראקטיבית ובשילוב קישורים לטפסים וליישומים מתאימים.

לקוחות פרטיים יכולים להיעזר בנציג הדיגיטלי כדי לקבל מידע לגבי אפשרויות תשלום ואישורים דוגמת: אישור מסים לטאבו, אישור מצבת נכסים וכו', דיווח על עסקאות ללא מייצג, מידע לגבי זכויות מס בעסקת מקרקעין לאנשים עם

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מוגבלות, הנחיות לביצוע פעולות נפוצות במיסוי מקרקעין כגון: בקשות לביטול קנס, בקשות לקבלת אישורי מס שונים, עדכון חשבון בנק להחזר, הקפאת תשלום מס ועוד.

גם מייצגי יכולים להיעזר בנציג הדיגיטלי למשל בכל הנוגע לתפעול מערכת המייצגים, אופן הדיווח על עסקאות נפוצות, רישום למאגר מייצגים במיסוי מקרקעין, עדכון החלפת ייצוג בשומה וכיו"ב.

עוד מסייע הנציג הדיגיטלי בכל הקשור למערכת הפניות החדשה למיסוי מקרקעין וסיוע ברישום לאזור האישי.

הודעת רשות המסים מיום 22.8.2021

מיסוי מקרקעין - תזכיר חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2021 ו-2022), - הגדלת היצע דיוור

התיקון הראשון, בחוק מיסוי מקרקעין, מבקש לעודד רוכשי דירות חלופיות להקדים ולמכור את דירותיהם הראשונות, כך שרק מי שימכור את דירתו הראשונה בתוך 12 חודשים (ולא 24 חודשים – כפי שהחוק מאפשר היום), ייהנה מהשיעורים המופחתים של מס רכישה החלים על רוכש דירה החלופית, ולפטור ממס שבח במכירת הדירה הראשונה. זאת במטרה להאיץ את מכירת הדירות הראשונות ובכך להביא להגדלת היצע הדירות למגורים דבר שיכול לגרום להורדת מחירי הדירות בשוק.

לצד התיקון דלעיל, בכדי לעודד בניית דירות על קרקע פנויה מוצע גם לתקן את החוק כך שמי שמוכר דירת מגורים מזכה אשר נבנתה על קרקע שנרכשה לפני שנת 2014, לא יוכל ליהנות מהחייבוי הליניארי המוטב בעת מכירת הדירה. על אף האמור, מוצע לקבוע הטבה כך שמי שהוציא היתר בניה לבניית דירה לפני סוף שנת 2024, יהיה זכאי לקבל את החייבוי הליניארי המוטב במכירת הדירה שנבנתה לפי היתר הבנייה.

בנוסף, מוצע להתאים את נוסח חוק מיסוי מקרקעין לשאר חקיקת המס ולקבוע ששר האוצר, באישור וועדת הכספים, יהיה רשאי לקבוע אילו טפסים יוגשו באופן מקוון מבין כלל הטפסים שבחוק.

לבסוף, מוצע לתקן את חוק מס הכנסה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים), התש"ן-1990, כך שבעל דירה הפטור ממס על הכנסות דמי שכירות לפי החוק האמור יידרש להגיש הצהרה למנהל רשות המסים ובו מידע לגבי הדירה ולגבי הכנסותיו.

לתשומת לב!! מדובר בתזכיר חוק. עדיין אין אישור חקיקה סופי.

פורסם במשרד המשפטים – אתר החקיקה הממשלתית ביום 9.8.2021

מס ערך מוסף

סיווג סוחר בניירות ערך כמוסד כספי

רו"ח אליק גנדלמן

בפס"ד י.ג.מ. השקעות שניתן לאחרונה והתפרסם גם בעיתונות נקבע כי מי שסוחר בניירות ערך מתוך הון עצמי (נוסטרו), אין לסווגו כמוסד כספי לעניין מע"מ ובהתאם אין לחייבו במס שכר ומס רווח. פסק דין זה מנוגד לפסק הדין שיצא לפני כארבע שנים בעניין אקוויטס, בנסיבות דומות.

הקביעה של בית המשפט סותרת את לשון צו מס ערך מוסף (קביעת מוסד כספי) באשר חלופה 3 לסעיף 1 מסווגת כמוסד כספי "מי שעסקו במכירת מטבע חוץ או ניירות ערך או מסמכים סחירים אחרים, ולענין זה יראו כמי שעסקו במכירת ניירות ערך או מסמכים סחירים אחרים, אף אם הוא רוכש אותם לצורך קבלת פרעונם או פדיונם".

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

הנימוק לשלילת סיווגו של סוחר נוסטרו כמוסד כספי: סוחר נוסטרו אינו נותן שירות לגורם חיצוני כלשהו אלא סוחר לטובת עצמו. נימוק נוסף: מס הערך המוסף אמור להיות "מגולגל" לצרכן הסופי, אך במקרה של סוחר נוסטרו אין צרכן סופי ולכן אין לחייבו במע"מ או במס רווח. עוד נימוק: מס ערך מוסף הוא מס על צריכה, לכן בהיעדר צרכן אין לחייב סוחר נוסטרו במע"מ או במס רווח. בפסק הדין אמנם לא נשללה האפשרות לחייב סוחר נוסטרו במע"מ במסגרת סעיף 19(ב) לחוק מע"מ, אך נימוק של היעדר שירות לצד ג' ו"גלגול" המס על הצרכן היה יכול לשמש לשלילת החיוב במע"מ במסגרת סעיף 19(ב).

בפסק הדין ישנן כמה נקודות תורפה: הוא סותר את דבר המחוקק (צו קביעת מוסד כספי) אשר קובע כי סוחר בניירות ערך כמוהו כמוסד כספי. על פי הצו מוסד כספי אינו אמור בהכרח לתת שירות (בניגוד ל"עוסק" אשר מוגדרת בחוק מע"מ כמי שמוכר נכס או נותן שירות). סעיף 19(ב) לחוק מע"מ קובע כי "עוסק שעסקו מכירת ניירות ערך או מסמכים סחירים אחרים, לרבות רכישתם של ניירות ערך ומסמכים כאמור לשם קבלת דמי פרעונים או פדיונים, או שעסקו במכירת מטבע חוץ, יראו את המכירה או קבלת הפרעון או הפדיון כשירות תיווך שעושה העוסק בין מי שמכר לו אותם לבין מי שקנה אותם ממנו או פרע או פדה אותם". הסעיף קובע דין מיוחד לסוחר נוסטרו (אשר בדרך כלל אינו בגדר "עוסק" כי אינו נותן שירות ואינו מוכר "נכס") כנותן שירות תיווך בין מי שממנו קנה נייר ערך למי שמכר לו נייר ערך. לאור זאת, הטענה שסוחר נוסטרו אינו "עוסק" כהגדרתו בסעיף 1 (כי אינו מוכר "נכס" ואינו נותן שירות) ולכן לא ניתן להחיל עליו את סעיף 19(ב), גורמת למצב שבו סעיף 19(ב) לא יחול אף פעם, פרשנות שאינה נראית הגיונית.

כמו כן תיתכן טענה כי מע"מ המוטל על ערך מוסף הוא תוצאה של פעילות עסקית. מס זה אמור להיות מוטל גם על תוצאות פעילות עסקית של סוחר נוסטרו (לא היה ויכוח שזאת פעילות עסקית). טענה אפשרית נוספת היא כי אמנם נייר ערך אינו "נכס" לעניין חוק מע"מ כך שמכירתו אינה חייבת במע"מ, אך זאת רק בקשר למכירה הונית (פסיבית) של נייר ערך ומי שאצלו ניירות ערך מהווים מעין מלאי אין לפטור אותו ממע"מ או מס רווח. טענה זאת מתיישבת עם סעיף 19(ב) לחוק מע"מ ועם סעיף 1(א)(3) לצו קביעת מוסד כספי אשר חלים על מי שעסקו מכירת ניירות ערך (ואינם חלים על מכירה הונית/ פסיבית של ניירות ערך).

הכותב - מומחה במיסים. מצוות מומחי המס ב"כל מס". עורך אתר המיסים האינטרנטי "כל-מס" וירחון המיסים "ידע למידע" מבית חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ

לראשונה מייצגים יוכלו לפרוס באופן מקוון את התשלום התקופתי למע"מ עבור לקוחותיהם

מנהל רשות המסים, ערן יעקב, החליט על מתן אפשרות למייצגים לבצע פריסה של עד 3 תשלומים לדוחות תקופתיים המוגשים למע"מ במועד, באופן מקוון, באמצעות הרשאה לחיוב חשבון וללא צורך באישור מראש או הגעה פיזית למשרד מע"מ האזורי.

בהתאם להחלטה, הפריסה תתאפשר במקרים בהם, בין היתר, סכום המס לתשלום על פי הדוח התקופתי הינו בסך של 1,000 ₪ לפחות ואינו עולה על סך של 50,000 ₪, לעוסק אין חובות קודמים בתיק ויש לו אישור ניכוי מס במקור בתוקף. מלוא התנאים לביצוע פריסת התשלומים מפורטים במערכת.

לדברי ערן יעקב, מהלך זה הינו תוצאה של שיתוף הפעולה הפורה בין רשות המסים ללשכות המקצועיות והוא מהווה נדבך נוסף בשורת מהלכים אותם מקדמת הרשות לפישוט ולייעול השירות שהיא מעניקה לציבור ולמייצגים.

הודעת רשות המסים מיום 13.7.2021

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

ביטוח לאומי

תיקוני חקיקה החל מיולי 2021 ומושגי יסוד במשבר הקורונה בהיבט הביטוח הלאומי

רו"ח אורנה צח-גלרט

המאמר מתמקד במושגי יסוד בחוק הביטוח הלאומי לאור התמשכות המשבר הכלכלי הנובע מנגיף הקורונה ומבוסס על המידע הידוע לכותבת ביום כתיבתו. לפני שימוש במידע יש להתעדכן באתר האינטרנט של הביטוח הלאומי והרשויות האחרות. המידע במאמר נועד להסב את תשומת הלב לאמור בו ואינו מהווה ייעוץ או חוות דעת. בכל מקום במאמר שרשום בלשון זכר הכוונה גם בלשון נקבה, אלא אם נרשם במפורש בלשון נקבה.

ביום 30 ביוני 2021 הסתיימה תקופת ההטבות וההקלות לדמי אבטלה ולמענק הסתגלות מיוחד.

ביום 4.7.2021 פורסם ברשומות תיקון 225 לחוק הביטוח הלאומי (להלן גם "החוק"). התיקון כולל כמה תיקוני חוק קבועים בדמי אבטלה, אך בעיקר מתייחס להארכת דמי האבטלה או למתן הקלות בדמי אבטלה לקבוצות מובטלים מסויימות, הארכת המענק לבני 67 ומעלה והקלות לנשים שזכאיות לדמי לידה והורות (גם שכירות וגם עצמאיות).

בהמשך לפרסומים באתר הביטוח הלאומי, הביטוח לאומי פרסם ביום 25.7.2021 באתר האינטרנט את חוזר מספר 1471 בנושא תיקוני חקיקה בשל סיום משבר הקורונה (עדכון החוזר מיום 13.7.2021) שכולל הסברים לחוק, הדגשים שונים ודוגמאות רבות.

קבוצות מובטלים לפי תיקון 225 לחוק

1. מובטלים עד גיל 67 שמקבלים דמי אבטלה לפי תקופת אכשרה של 12 חודשים מתוך 18 לפי החוק, שטרם סיימו לנצל את הזכאות לימי האבטלה המקוריים שלהם עד 30.6.2021.
2. מובטלים עד גיל 67 שמקבלים דמי אבטלה לפי תקופת אכשרה מקוצרת, שטרם סיימו לנצל את הזכאות לימי האבטלה המקוריים שלהם עד 30.6.2021.
3. מובטלים בני 45 ומעלה שסיימו לקבל את כל ימי הזכאות שלהם עד יום 30.6.2021 וזכאים לימי אבטלה נוספים (לפי המגבלות בחוק). מובטלים בני 45 ומעלה שטרם סיימו לקבל את ימי הזכאות המקוריים שלהם יקבלו גם את ימי הזכאות וגם ימי אבטלה נוספים (לפי המגבלות בחוק).
4. מובטלים עד גיל 67 שהופסקה עבודתם החל מיום 1.7.2021 ואילך ומגישים תביעה לדמי אבטלה.
5. מקבלי מענק הסתגלות מיוחד בגיל 67 ומעלה עד חודש ספטמבר 2021.
6. מובטלות ללא יום קובע לדמי לידה והורות שקיבלו דמי אבטלה עד 30.6.2021.

מושגי יסוד להבהרת תיקוני החקיקה

יש לשים לב בתיקון לחוק למושגים כמו מועד הפסקת העבודה והתאריך הקובע.

מועד הפסקת עבודה - מועד הפסקת העבודה של המובטל שתובע דמי אבטלה הוא, על פי החוזר, יום העבודה האחרון של המובטל, והוא אינו זהה לתאריך הקובע לגביו.

התאריך הקובע - תקופת האבטלה של המובטל מתחילה ביום האבטלה הראשון שבו התמלאו כל התנאים לזכאותו לדמי אבטלה. ה-1 בחודש שבו התחילה תקופת האבטלה הוא **התאריך הקובע** (על פי הכללים שבסעיף 158 לחוק).

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

תיקוני חקיקה קבועים בדמי אבטלה החל מיולי 2021

כפל תשלום בעד ימי חופשה (ששולמו או שלא שולמו) לזכאות לדמי אבטלה

סעיף 320(ז) לחוק הביטוח הלאומי קובע שלא יהיה אדם זכאי לדמי אבטלה בעד תקופה שהוא זכאי, בין היתר, לדמי חופשה שנתית המשתלמים לפי חוק חופשה שנתית, או לפי הסכם קיבוצי, או חוזה עבודה. כלומר, תשלום לעובד בעד ימי חופשה בתקופה שהעובד זכאי לדמי אבטלה, שולל את הזכאות לדמי אבטלה.

עד משבר הקורונה, מי שהוצא לחל"ת כפוי, קיבל דמי אבטלה רק לאחר ניכוי ימי החופשה שנצברו אצל המעסיק.

בהתאם לקביעה פנימית של הביטוח הלאומי מחודש מרץ 2020 ועד סוף יוני 2021 - לא ניכו ממובטלים חדשים את ימי החופשה, בשונה מההוראות שלפני הקורונה.

חוק הביטוח הלאומי תוקן בתיקון קבוע מיום 1.7.2021 ואילך, וקבע ככפל עם דמי אבטלה גם את דמי החופשה שטרם שולמו. כלומר, החל מיום 1.7.2021, דמי אבטלה לא ישתלמו למובטל שזכאי לימי חופשה, גם אם לא ניצל אותם והם לא שולמו לו.

למען הסר ספק לגבי החל"ת, נוסף סעיף 320(ז4) לחוק למובטלים בחל"ת. הסעיף קובע שאין זכאות לדמי אבטלה למבוטח בחופשה ללא תשלום בעד ימי החופשה הצבורים שהמבוטח זכאי להם, בין ששולם בעדם שכר ובין שלא שולם (הובהר מהביטוח הלאומי שהכוונה למובטלים חדשים בלבד).

תנאי סף לזכאות לדמי אבטלה בזמן חל"ת (מספר ימי חל"ת ואי זכאות לשכר)

תשלום דמי אבטלה בזמן חל"ת הוסדר בחקיקה לראשונה בזמן הקורונה (במקום לפי הפסיקה).

סעיף 179 לחוק הביטוח הלאומי קבע כהוראת שעה עד 30.6.2021, וסעיף 177א החדש לחוק הביטוח הלאומי קבע כחוק קבוע מיום 1.7.2021, שלא ישולמו דמי אבטלה לעובד שהעסקתו הופסקה ביוזמת המעסיק בשל הוצאתו לחל"ת (תקופת החל"ת), אלא אם מתקיימים שני תנאים (כמובן שלצורך זכאות לדמי אבטלה חייבים להתקיים כל התנאים המזכים בדמי אבטלה):

1. העובד הוצא לחופשה ללא תשלום ביוזמת המעסיק (להלן לפי תקופת החל"ת):

- עד 31.7.2020 נדרשו 30 ימי חל"ת רצופים לפחות ביוזמת המעסיק.
- החל מיום 1.8.2020 ועד 30.6.2021 נדרשו 14 ימי חל"ת רצופים לפחות ביוזמת המעסיק.
- מיום 1.7.2021 ואילך, כחוק קבוע, נדרשים 30 ימי חל"ת רצופים לפחות ביוזמת המעסיק.

תנאי סף אלה מתקיימים גם בזכאות למענק הסתגלות מיוחד, כדלקמן:

- עובד שהפסיק לעבוד עד יום 31.7.2020 - העובד פוטר או הוצא לחופשה ללא תשלום ביוזמת מעסיקו לתקופה רצופה של 30 יום לפחות.
 - עובד שהפסיק לעבוד החל מיום 1.8.2020 ועד 30.6.2021 - העובד פוטר מעבודתו או הוצא לחל"ת ביוזמת מעסיקו בשל התפרצות נגיף הקורונה, לתקופה רצופה של 14 ימים לפחות (ולא למשל, מי שהפסיק לעבוד בשל גילו או שיצא לפנסיה).
 - החל מיום 1.7.2021 ורק למובטל שקיבל מענק הסתגלות מיוחד בחודש יוני 2021, נדרשים 30 ימי חל"ת רצופים לפחות ביוזמת המעסיק.
- בספירת ימי החל"ת הרצופים נכללים גם ימי שישי, שבת וחגים. את מספר ימי החל"ת ניתן לחשב בעזרת מחשבון שנמצא באתר הביטוח הלאומי (יש לציין במחשבון את היום הראשון של החל"ת).

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

2. העובד אינו זכאי לשכר בתקופת החל"ת.

הבהרה: ככל שהמעסיק מחזיר את העובד לעבוד אצלו, אפילו למשרה חלקית או ליום עבודה אחד, הזכאות לתשלום דמי האבטלה תיבדק במוסד לביטוח לאומי.

לאור התיקונים לעיל, מובהר בחוזר הביטוח הלאומי, כדלקמן:

- היציאה לחל"ת הייתה ביוזמת המעסיק. **המשמעות היא שמובטל שיצא לחל"ת מיוזמתו לא יהיה זכאי לדמי אבטלה. אין יותר חל"ת מוצדק.**
- החל"ת היה ל-30 ימים לפחות.
- **חובת ניצול ימי חופשה** - מי שעומדים לרשותו ימי חופשה לא יוכל לקבל דמי אבטלה בגין ימים אלה גם אם ימי החופשה לא שולמו בפועל.
- יש לבקש מהמעסיק למלא תאריך סיום חל"ת כפי שהיה לפני הקורונה (לא נקבע בחקיקה).

הקלות בחישוב הזכאות לדמי אבטלה – הוספת סעיף 177ב לחוק הביטוח הלאומי כתיקון קבוע

החל מיום 1.7.2021, כתיקון קבוע בחוק הביטוח הלאומי, ימי האבטלה ששולמו במסגרת הקלות הקורונה לא יובאו בחשבון במנין תקופות ימי האבטלה כדי שהמובטלים יוכלו לקבל דמי אבטלה. כלומר, יש להתעלם מימי האבטלה ששולמו שלא מתוקף החוק המקורי, במצבים הבאים:

מובטל חוזר מתחת לגיל 40 - על פי סעיף 171א לחוק, סך ימי האבטלה בכל התביעות של מובטל שגילו אינו עולה על 40 שנה, לא יעלה על 180% ממספר הימים המירבי של המובטל. בחישוב הזכאות לא ייכללו ימי האבטלה הנוספים ששולמו בתקופת הקורונה (לפי סימנים ה-ו-ו-ו לפרק ז לחוק הביטוח הלאומי).

תשלום אבטלה שנה אחר שנה - על פי סעיף 171 לחוק, בתביעות עוקבות שהוגשו שנה אחר שנה, מספר ימי האבטלה יחושב בכל חודש בהתאם לימי האבטלה ששולמו ב-11 החודשים הקודמים לחודש התשלום, גם אם ימי האבטלה שייכים לתביעה הקודמת. בחישוב הזכאות לא ייכללו ימי האבטלה הנוספים ששולמו בתקופת הקורונה (לפי סימן ה בפרק ז לחוק הביטוח הלאומי).

קיזוז דמי אבטלה ממענק עבודה מועדפת לחייל משוחרר - לפי סעיף 174ג לחוק, חלק מדמי האבטלה מנוכים מסכום המענק לחייל משוחרר שקיבל דמי אבטלה ב-11 החודשים שקדמו לתחילת העבודה המועדפת הראשונה. בחישוב הזכאות לא ייכללו ימי האבטלה הנוספים ששולמו בתקופת הקורונה (לפי סימן ה בפרק ז לחוק הביטוח הלאומי).

הוראת השעה עד 30.6.2021 ומיום 1.7.2021 ועד 31.12.2021

התקופה הקובעת הראשונה להטבות בדמי האבטלה ולמענק ההסתגלות המיוחד הסתיימה ביום 30.6.2021 (סימן ה בפרק ז – סעיפים 179א עד ט לחוק הביטוח הלאומי: הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה החדש).

התקופה הקובעת החדשה בתקופה 1.7.2021 ועד 31.12.2021 (סימן ו בפרק ז – סעיפים 179א עד טו בחוק: הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה בהמשך לתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה החדש).

הפסקת עבודה בתקופה מיולי ועד דצמבר 2021 - הפסקת העסקת עובד באחד מאלה:

1. הודעת המעסיק על פיטורי עובד.
 2. הוצאת העובד לחופשה ללא תשלום בתנאים הקבועים בסעיף 177א לחוק.
- מובטל לפי החוק** - מובטל שמקבל דמי אבטלה בהתאם לתקופת אכשרה מלאה של 12 חודשים מתוך 18 חודשים אחרונים שלפני התאריך הקובע לגביו, ולא ניצל את כל ימי האבטלה שמגיעים לו לפי החוק.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מובטל לפי הוראות הקורונה (אחד לפחות מהמובטלים להלן):

- מובטל שתקופת האכשרה לדמי האבטלה שלו חושבה לפי מספר חודשי עבודה נמוך מ-12 (6 עד 11 חודשים).
- מובטל שממשיך לקבל דמי אבטלה בשל משבר הקורונה לאחר שניצל את כל ימי האבטלה שמגיעים לו לפי החוק שקדם לקורונה. החל מיום 1.7.2021 – רק בני 45 ומעלה בתנאים שנקבעו.

שיעור דמי האבטלה ומענק ההסתגלות המיוחד (סעיף 179'ג לחוק)

בשל הפרסום של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ביום 26.4.2021 על ירידת שיעור האבטלה בחודש מרץ 2021 מתחת ל-10% (אך לא פחות מ-7.5%), הוקטנו גם מענק ההסתגלות וגם דמי האבטלה לכל מובטלי הקורונה ב-10%, החל מיום 26.5.2021.

תשלום דמי האבטלה ומענק ההסתגלות של חודש מאי 2021 פוצל לשתי תקופות: בתקופה 1-25.4.2021 שולם התשלום המלא, והחל מיום 26.5.2021 שולם התשלום המוקטן, כולל בחודש יוני 2021.

מי שמקבל את ההטבות לפי תיקון 225 לחוק מקבל תשלום דמי אבטלה בשיעור של 85% מזכאותו בחוק המקורי.

להלן תמצית הכללים (שינוי בגובה התשלום יכול להיות גם במהלך החודש):

- **100% מדמי האבטלה** - מובטל שמקבל דמי אבטלה לפי תקופת אכשרה של 12 חודשים מתוך 18 אחרונים שלפני התאריך הקובע לגביו, ולא ניצל את מכסת הימים המגיעים לו לפי החוק, ממשיך לקבל דמי אבטלה מלאים. כלומר, ימי זכאות לפי החוק המקורי משולמים באופן מלא.

- **90% מדמי האבטלה** - מובטל שלא סיים את ימי האבטלה שנקבעו לגביו עד סוף יוני 2021 לפי תקופת אכשרה מקוצרת של 6 חודשים במקום 12 חודשים על פי הוראת השעה הקודמת, ממשיך לקבל את דמי האבטלה בשיעור של 90% עד שייסיים את ימי האבטלה שמגיעים לו. כלומר, צבר תקופת אכשרה מקוצרת לתאריך קובע לפני יולי 2021 ולא סיים את ימי האבטלה האלה.

- **85% מדמי האבטלה** - מובטל שזכאי לדמי אבטלה לפי ההטבות בתיקון 225 לחוק, מקבל דמי אבטלה בשיעור של 85% מדמי האבטלה המלאים לפי החוק:

- ימי אבטלה נוספים של מובטל בן 45 ומעלה - עבור מחצית מימי הזכאות המקוריים שניצל בתקופה ממרץ 2020 ועד יוני 2021 לפי החוק המקורי או לפי תקופת אכשרה מקוצרת.

- מי שהפסיק לעבוד בתקופה מיולי ועד דצמבר 2021 וצבר תקופת אכשרה מקוצרת.

מענק ההסתגלות ממשיך להשתלם למי שהיה זכאי למענק בחודש יוני 2021 והוא מחוסר עבודה או שעובד חלקית עד ספטמבר 2021. על פי התיקון בחוק, תשלום המענק יופסק לחלוטין החל מחודש אוקטובר 2021.

המענק מופחת בהדרגה, כדלקמן:

יולי 2021 – 90% מהמענק המלא

אוגוסט 2021 – 80% מהמענק המלא

ספטמבר 2021 – 70% מהמענק המלא.

לדוגמה מאתר הביטוח הלאומי:

המענק המלא – 4,000 ש"ח:

ישולם בחודש יולי 2021 בסך של 3,600 ש"ח.

ישולם בחודש אוגוסט 2021 בסך של 3,200 ש"ח.

ישולם בחודש ספטמבר 2021 בסך של 2,800 ש"ח.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

זכאות לימי אבטלה נוספים למובטלים בני 45 ומעלה (סעיף 179'ב לחוק)

אדם שמלאו לו 45 שנה עד יום 1.7.2021 (כולל), היה זכאי לדמי אבטלה לפי החוק המקורי טרום הקורונה או לפי תקופת אכשרה מקוצרת ושולמו לו דמי אבטלה במהלך תקופת הקורונה (מיום 1.3.2020 ועד 30.6.2021), יהיה זכאי לדמי אבטלה נוספים לפי קריטריונים שקבע החוק בהוראת השעה עד יום 31.12.2021 או עד תום 12 חודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו, לפי המאוחר:

- ימי אבטלה נוספים (בשיעור 85% מדמי האבטלה) – מחצית ממספר "ימי המימוש" ומחצית ממספר ימי האבטלה שהמובטל היה זכאי להם לפי תקופת אכשרה מקוצרת (פחות מ-12 חודשי אכשרה).
 - ימי מימוש הכוונה לימים שבעדם שולמו למובטל דמי אבטלה בין יום 1.3.2020 ועד 30.6.2021 בניכוי כל ימי האבטלה ששולמו למובטל רק בשל הקלות הקורונה עד סוף יוני 2021 (לפי סעיפים 179א עד 179ט לחוק הביטוח הלאומי – סימן ה לפרק ז לחוק).
 - ימי אבטלה שהמובטל לא מימש מיום 1.3.2020 ועד 30.6.2021 לפי החוק המקורי ובסכום המקורי של דמי האבטלה.
 - ימי אבטלה שהמובטל לא מימש עד סוף יוני 2021, שהגיעו לו לפי תקופת אכשרה מקוצרת של 6 חודשים במקום 12 חודשים, לפי הסכום המגיע לו בחודש יוני 2021 (90% מדמי האבטלה המקוריים ולא 85%).
- על פי תיקון 225 לחוק, מבטוח בן 45 ומעלה שמימש את זכאותו לדמי אבטלה וחלפו 12 חודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו, יראו את התאריך האמור כתאריך הקובע לגביו עד 31.12.2021 (על פי הפרסום של הביטוח הלאומי, תוספת ימי האבטלה תעודכן אוטומטית אצל המובטל ואין צורך להגיש בקשה להארכה).
- המובטל ימשיך לקבל דמי אבטלה גם אם מלאו מספר הימים ששוללים את הזכאות בחודש השוטף ובאחד עשר החודשים שלפניו.
- לאור הטיפול הצפוי לביטוח הלאומי הוסמך לשלם מקדמות למובטלים אלה עד סכום של 8,000 ₪ בחודשים יולי ואוגוסט 2021.

להלן תקציר הזכויות לבני 45 ומעלה – מבוסס על אתר הביטוח הלאומי, חוזר 1471 ועל החוק:

התנאים לזכאות לימי אבטלה נוספים (הארכת דמי האבטלה)

1. מלאו למובטל 45 שנים עד יום 1.7.2021 (כולל). כלומר, נולד עד יום 1.7.1976 (כולל יום זה).
 2. המובטל היה זכאי לדמי אבטלה לפי החוק המקורי לפני הקורונה או לפי זכאות בשל תקופת אכשרה מקוצרת ולא על פי תקנות החירום במשבר הקורונה (ימי אבטלה מקוריים).
 3. המובטל ניצל ימי אבטלה מקוריים בין החודשים מרץ 2020 ועד יוני 2021 (באופן מלא או באופן חלקי).
- אין זכאות להארכה** - מובטל שקיבל דמי אבטלה לפני הקורונה, סיים את ימי האבטלה שלו עד פברואר 2020 (לפני הקורונה), וקיבל דמי אבטלה בתקופת הקורונה רק בשל תקנות החירום במשבר הקורונה, אינו זכאי להארכה.
- הגשת תביעה חדשה (במקום ימי אבטלה נוספים)** - מובטל בן 45 ומעלה שצבר תקופת אכשרה והפסיק לעבוד מיום 1.7.2021 ואילך, רשאי להגיש תביעה חדשה לדמי אבטלה במקום הארכת הזכאות האוטומטית. במקרה כזה דמי האבטלה יחושבו לפי ההכנסה העדכנית שלו, לפי תקופת האכשרה המעודכנת, ויוכל לנצל את ימי האבטלה במשך 12 חודשים.

ימי האבטלה החל מיום 1.7.2021 כוללים ימי אבטלה נוספים שמחושבים באופן הבא:

מובטל שניצל את כל ימי האבטלה המקוריים שלו עד 30.6.2021 - זכאי לקבל תוספת של 50% מימי האבטלה המקוריים שלו לניצול רק עד יום 31.12.2021.

לדוגמה:

1. למובטל היו 12 חודשי אכשרה, אושרו לו 175 ימי אבטלה, והוא ניצל את כולם עד יום 30.6.2021 – הוא זכאי ל-87 ימי אבטלה נוספים שיוכל לנצל אותם רק עד 31.12.2021.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

2. למובטל היו 6-11 חודשי אכשרה, אושרו לו 87 ימי אבטלה, והוא ניצל את כולם עד 30.6.2021 – הוא זכאי ל-43 ימי אבטלה נוספים (אף על פי שהזכאות לדמי אבטלה מלכתחילה הייתה בשל תקנות הקורונה), שיוכל לנצל אותם רק עד 31.12.2021.

מובטל שלא ניצל את כל ימי האבטלה המקוריים שלן - זכאי לנצל את הימים שנותרו לו ועוד ימי אבטלה נוספים שהם: 50% מימי האבטלה שניצל בין החודשים מרץ 2020 ועד סוף יוני 2021.

את ימי האבטלה הנוספים ועוד יתרת ימי האבטלה שלא נוצלו עד 30.6.2021 (ימי הזכאות) אפשר לנצל מיום 1.7.2021 ועד סוף דצמבר 2021 או עד סוף שנת האבטלה, כמאוחר שבהם, כדלקמן:

- מי ששנת האבטלה שלו מסתיימת לפני 31.12.2021, יוכל לנצל את ימי הזכאות עד יום 31.12.2021.

- מי ששנת האבטלה שלו מסתיימת בתקופה מינואר 2022 ועד סוף מאי 2022, יוכל לנצל את ימי הזכאות עד סוף שנת האבטלה.

למשל, מובטל שניצל רק 100 ימי אבטלה עד סוף יוני 2021 מתוך 175 ימי הזכאות המקוריים, זכאי ל-125 ימי אבטלה:

• 75 ימים שנותרו כיוון שלא נוצלו (175 פחות 100).

ועוד

• 50 ימים שהם 50% מהימים שנוצלו (50% מ-100).

דוגמאות נוספות ניתן למצוא בחוזר 1471.

סכום דמי האבטלה של בני 45 ומעלה יהיה כדלקמן

1. המשך ניצול דמי האבטלה המקוריים למי שצבר תקופת אכשרה מלאה של 12 חודשים - 100% מדמי האבטלה המקוריים.

2. המשך ניצול דמי האבטלה המקוריים למי שצבר תקופת אכשרה בין 6-11 חודשי אכשרה - 90% מדמי האבטלה המקוריים.

3. ימי אבטלה נוספים לפי תיקון 225 לחוק - בשיעור של 85% מדמי האבטלה המקוריים.

מובטל יבדוק את הזכאות האישית שלו באתר האישי שלו בביטוח הלאומי.

פירוט התיקונים בהוראת השעה עד יוני 2021 והחל מיולי 2021

• ההטבה עד סוף יוני 2021 של קיצור תקופת האכשרה לדמי האבטלה (6 במקום 12 חודשי אכשרה מתוך 18 חודשים), עם זכאות למחצית מימי האבטלה שבחוק המקורי, ממשיכה למובטלים חדשים שהעסקתם הופסקה (יום עבודה אחרון) מיום 1 ביולי עד סוף ספטמבר 2021. סעיף 179א(א) לחוק.

הפסקת ההעסקה על פי חוזר 1471 - כל מי שמפוטר או יוצא לחל"ת ביוזמת המעסיק, לרבות התפטרות מוצדקת.

בתקופת האכשרה המקוצרת מובאים בחשבון ימי מילואים ולא מובאים בחשבון ימי שירות סדיר או שירות לאומי.

• תקופת האכשרה לדמי אבטלה למי שהעסקתו הופסקה (יום עבודה אחרון) בחודשים אוקטובר 2021 ועד דצמבר 2021, תהיה למובטל קורונה 10 חודשים מתוך 18, כאשר מספר ימי האבטלה המגיעים לו יהיה בשיעור של 83% מימי האבטלה הקבועים בחוק. סעיף 179א(ב) לחוק.

הפסקת העסקה על פי חוזר 1471 - כל מי שמפוטר או יוצא לחל"ת ביוזמת המעסיק, לרבות התפטרות מוצדקת.

בתקופת האכשרה המקוצרת מובאים בחשבון ימי מילואים וגם ימי שירות סדיר או שירות לאומי.

לדוגמה, למי שמלאו 45 או למי שמלאו 35 ויש לו 3 תלויים ויותר (כהגדרתם בחוק הביטוח הלאומי), יקבל 145 ימי אבטלה במקום 175 ימי אבטלה שמגיעים לו לפי החוק המקורי.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

- ימי אמתנה - הורדת 5 ימי אבטלה רק פעם אחת במקום בכל 4 חודשי התייצבות רצופים בלשכת התעסוקה, הסתיימה ביום 30.6.2021, למעט למובטל שהתאריך הקובע לגביו החל לפני 1.7.2021. תיקון סעיף 172 לחוק. הימים האלה נדחים ואינם מופחתים מסך הימים המירביים של המובטל.
- 1. בתביעה חדשה למי שהתאריך הקובע לגביו 1.7.2021 ואילך, לא ישולמו למובטל דמי אבטלה בעבור 5 ימי האבטלה הראשונים בכל 4 חודשי התייצבות רצופים בלשכת התעסוקה.
- 2. בתביעה של מובטל, שהתאריך הקובע לגביו החל לפני 1.7.2021, ההקלה תימשך עד 31.12.2021 או עד תום 12 חודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו, לפי המאוחר.
- 3. בהארכת ימי אבטלה נוספים למובטל בן 45 ומעלה ההקלה תימשך עד יום 31.12.2021.
- הגדלת דמי האבטלה למובטל שטרם מלאו לו 28, אם יש עמו ילד (כמו למובטל בן 28) הסתיימה ביום 30.6.2021, **לכל המובטלים**. החל מתשלום דמי האבטלה בעד חודש יולי 2021, שישולם למובטל בחודש אוגוסט 2021, סכום דמי האבטלה למובטל מתחת לגיל 28 שיש עמו ילד, יחזור לסכום לפי החוק המקורי, גם אם התאריך הקובע לגביו חל לפני 1.7.2021.
- עד יום 30.6.2021 סכום דמי האבטלה המירבי ליום היה 422.04 ש"ח גם לאחר 125 ימי התשלום הראשונים.
 1. בתביעה חדשה של מובטל שהתאריך הקובע לגביו הוא 1.7.2021 ואילך, החל מיום התשלום ה-126 סכום דמי האבטלה המירבי ליום מופחת לסך של 281.39 ש"ח ליום.
 2. למובטל שהתאריך הקובע לגביו קדם ליום 1.7.2021, ההטבה ממשיכה, וסכום דמי האבטלה המירבי לא יופחת אחרי 125 ימי אבטלה. ההטבה למובטל זה עד 31.12.2021 או עד תום 12 חודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו. תיקון סעיף 167 לחוק.
- מי שנמצא בהכשרה מקצועית מטעם לשכת התעסוקה – מקבל דמי אבטלה מלאים עד 31.12.2021, בתנאי שנותרה לו זכאות לדמי אבטלה. ברגע שמסתיימים ימי הזכאות לדמי אבטלה, התשלום מופסק, גם אם הקורס ממשיך. הוראות הפחתת תשלום דמי האבטלה חלות גם בזמן ההכשרה המקצועית. תיקון סעיף 173 לחוק בסעיף 179 יד לחוק.

מניעת כפל אבטלה עם גמלאות מסוימות – הארכה עד 31.12.2021

- הסעיפים המתוקנים: 195, 238 ו-320(ח) בחוק הביטוח הלאומי ותיקון עקיף בחוק הבטחת הכנסה ממשיכים להיות בתוקף עד יום 31.12.2021, במטרה להמשיך למנוע כפל דמי אבטלה עם הגמלאות: אזרח ותיק (זקנה) לנשים בגיל 62 עד 67, קצבת שאירים, קצבת נכות כללית (אינו שולל תוספת תלויים), דמי מזונות והבטחת הכנסה.
- נשים בגיל פרישה החל מגיל 62, כפוף למבחן הכנסות ותקופת אכשרה, זכאיות לקצבת אזרח ותיק (זקנה). נשים בגיל זה שהופסקה עבודתן, רשאיות לתבוע דמי אבטלה. הביטוח הלאומי ממליץ לנשים אלה להגיש תביעה לדמי אבטלה וגם לגמלת אזרח ותיק, ופקיד התביעות יקבע את הזכאות. עד יום 31.12.2021, דמי האבטלה אינם כפל עם קצבת אזרח ותיק והם יובאו בחשבון כהכנסה מעבודה או ממשלח יד לעניין מבחן ההכנסות בקצבת אזרח ותיק.
- עובד שקיבל קצבת נכות כללית לפני משבר הקורונה והופסקה עבודתו בעקבות המשבר, דמי האבטלה שלו עד יום 31.12.2021 נחשבים כהכנסה מעבודה או ממשלח יד ולא כהכנסה שאינה מעבודה, ולכן המוסד לביטוח לאומי אינו מקוזז את דמי האבטלה מתוספת התלויים של הנכה בתקופה הזו.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה

מענק הסתגלות מיוחד ניתן לעובד בן 67 ומעלה, שהופסקה עבודתו לחלוטין מכל המעסיקים, לאחר 3 חודשי עבודה לפחות כשכיר, כפוף להכנסתו מפנסיה, עד סוף יוני 2021. תיקון 225 לחוק הביטוח הלאומי האריך את הזכאות למענק עד סוף חודש ספטמבר 2021, במגבלות מסוימות.

החל מחודש יולי 2021 ישולם מענק הסתגלות רק למובטלים שהיו זכאים למענק בחודש יוני 2021 והם מחוסרי עבודה באופן מלא או חלקי בחודש שבו משולם להם המענק. המענק משולם אוטומטית למי שהגיש בקשה למענק עד סוף יוני 2021. חשוב להודיע על החזרה לעבודה כדי שהביטוח הלאומי יפסיק לשלם את המענק וכדי למנוע חובות.

מענק הסתגלות מיוחד משולם בחודש עבודה חלקי בהתאם למספר הימים שבהם העובד לא עבד באותו החודש, גם בחודשים יולי עד ספטמבר 2021.

ביום 24.1.2021 פרסמה רשות המסים שמענק ההסתגלות המיוחד חייב במס הכנסה ויירשם בדוח השנתי בשדה 194/196 (תקבולים והחזרים חייבי מס מהמוסד לביטוח לאומי בגין הכנסה כשכיר, שאינם כלולים בטופס 126). אישור על הסכומים ששולמו עבור מענק ההסתגלות המיוחד לצורך דוח האישי למס הכנסה - נמצא באתר האישי של כל מבוטח.

גמלאות דמי לידה והורות

בתיקון 223 לחוק הביטוח הלאומי מיום 12.1.2021 נקבעו כללים בהוראת שעה עד סוף יוני 2021 למקבלי גמלה לשמירת היריון, דמי לידה ודמי אימוץ, לפונדקאות ולמשפחות אומנה. הכוונה למי שאינה זכאית לגמלה בשל כך שאין לה יום קובע (ליולדת למשל – היא לא הייתה בהיריון בעת הפסקת העבודה).

בתיקון 225 לחוק הביטוח הלאומי נקבעו הכללים עד יום 31.12.2021, לזכאות לדמי לידה למי שילדה במחצית השנייה של שנת 2021: בסעיף 49ב לחוק ובתיקון לסעיף 54(ב)(2) לחוק.

כאשר ההורה אינו הורה ביולוגי (אימוץ, פונדקאות ואומנה) – את יום הלידה יחליף יום קבלת הילד לחזקתו.

יום קובע: היום שבו הפסיקה מבוטחת לעבוד בהיותה בהיריון שהסתיים בלידה שלגביה מוגשת התביעה לדמי הלידה.

דמי לידה לעובדת שכירה עד סוף יוני 2021

מבוטחת שאין לה יום קובע וילדה מיום 1.8.2020 ועד 30.6.2021 והייתה זכאית לדמי אבטלה עד יום הלידה, זכאית לדמי לידה מיום הלידה.

אישה שילדה במהלך התקופה מיום 1.3.2020 ועד 30.6.2021 וקיבלה דמי אבטלה לפני הלידה, לא צברה תקופת אכשרה כלל או שצברה תקופת אכשרה חלקית ולכן אינה זכאית לדמי לידה מלאים, זכאית לתשלום בגובה דמי האבטלה עד להשלמת תקופת דמי הלידה המלאים (עד 15 שבועות).

דמי לידה לעובדת שכירה שאין לה יום קובע מיום 1.7.2021 ועד 31.12.2021 (סעיף 49ב לחוק)

מבוטחת שאין לה יום קובע, ילדה בין 1.7.2021 עד 31.12.2021 והייתה זכאית לדמי אבטלה ביום 30.6.2021 או קודם לכן, בזמן שהייתה בהיריון שהסתיים בלידה שלגביה מוגשת התביעה לדמי הלידה, תהיה זכאית לדמי לידה לפי התנאים כדלקמן:

- היום האחרון שבו שולמו לה דמי אבטלה יהיה היום הקובע.
- לעניין חישוב השכר הרגיל של המבוטחת לחישוב דמי הלידה, יראו את היום שבו הפסיקה לעבוד לאחרונה, כיום הקובע (השכר בחודשי העבודה שקדמו למועד הפסקת העבודה).
- מספר ימי חופשת הלידה כפוף לחודשי האכשרה שנצברו לפני יום הפסקת קבלת דמי האבטלה (במקום לפני יום הפסקת העבודה שקיים בחוק המקורי), כאשר חודש שבו המבוטחת קיבלה דמי אבטלה נכלל בתקופת האכשרה:
 1. אישה שצברה 10 חודשים מתוך 14 החודשים (או 15 חודשים מתוך 22) שלפני יום הפסקת קבלת דמי האבטלה – תקבל דמי לידה לתקופה של 15 שבועות.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

2. אישה שצברה 6 חודשים מתוך 14 החודשים שלפני יום הפסקת קבלת דמי האבטלה – תקבל דמי לידה לתקופה של 8 שבועות.

על פי הכללים הרגילים של השלמת שכר שאינו משקף את השכר הרגיל של היולדת, מעסיק שצמצם משרה של עובדת בהיריון או הקטין שכר של עובדת בהיריון בשל משבר הקורונה, הביטוח הלאומי מתחשב בכך ומחשב את דמי הלידה בהתאם לשכר הרגיל, כדי שדמי הלידה לא ייפגעו.

עובדת עצמאית (לפי סעיף 54 לחוק) ללא שינוי בכל שנת 2021

יולדת עצמאית שילדה בתקופה מינואר 2021 ועד סוף דצמבר 2021 תחושב זכאותה לדמי הלידה לפי ההכנסה ברבע השנה שקדם ללידה (הביטוח הלאומי פרסם שהחישוב ייעשה על פי הבסיס למקדמות), או ברבע השנה המקביל בשנת 2020, או ברבע השנה המקביל בשנת 2019, כגובה שביניהם.

לשכת התעסוקה

הגמשת התנאים לזכאות לדמי אבטלה למובטל שלא נרשם במועד בלשכת התעסוקה הסתיימה ביום 30.6.2021 (החל מחודש אוגוסט 2020 ועד 30.6.2021 – מקסימום 7 ימי איחור). החל מיום 1.7.2021 – מועד ההתייצבות/רישום בהתאם להוראות לשכת התעסוקה, הוא המועד לזכאות לדמי האבטלה (כל ההוראות באתר לשכת התעסוקה).

חשוב להדגיש כי הרישום בלשכת התעסוקה אינו מחליף את חובת הגשת התביעה לדמי אבטלה בהפסקת עבודה לראשונה, ועדכון המצב התעסוקתי בלשכת התעסוקה אינו מחליף את העדכון בביטוח הלאומי.

פטור מתשלום דמי ביטוח למעסיק בעבור עובד בחל"ת בחודש מלא עד יוני 2021

פטור מתשלום של המעסיק עד משכורת חודש יוני 2021 לפי סעיף 371 לחוק

הדיווח ותשלום דמי הביטוח של המעסיק בטופס 613 בוטל לכל העובדים שיצאו לחל"ת במשך חודש קלנדרי מלא בחודשים אפריל 2020 ועד יוני 2021.

הדיווח על העובדים בחל"ת בחודשים שעד יוני 2021 מבוצע בטופסי 126, כדלקמן: עבור שנת 2020 – בטופס 126 סופי (מספר 3). עבור חודשים ינואר עד יוני 2021 – בטופס 126 חציוני (מספר 1).

מעסיק שדיווח על החל"ת בטעות עד חודש יוני 2021, ושילם את דמי הביטוח – חשבונו בביטוח הלאומי מזוכה בעבור התקופה שבה בוטלה חובת התשלום. המעסיק מקזז את יתרת הזכות בחודשים הבאים, או מבקש אותה בחזרה.

מעסיק שכל עובדיו יצאו לחל"ת במשך חודש מלא, חייב לדווח על אי העסקה. מעסיק שקיבל קביעות ולא העסיק עובדים באותו החודש, ידווח מיד על אי העסקה.

מעסיק שניכה את דמי הביטוח מהעובד בתקופת הפטור – מתבקש להחזיר אותם לעובד.

חובת דיווח ותשלום של המעסיק בעד עובד בחל"ת החל ממשכורת חודש יולי 2021

מחודש יולי 2021, המעסיק חייב בתשלום דמי הביטוח בעד כל עובד שנמצא בחל"ת בחודשיים הראשונים המלאים של החל"ת, כמפורט בתקנות.

תיקון קבוע לעובדים בחל"ת בסעיף 371 לחוק - החל מהמשכורת בעד חודש יולי 2021, המעסיק משלם את דמי הביטוח בעבור עובד בחודשיים הראשונים המלאים של החל"ת, בסכום קבוע של 348 ש"ח לחודש, למעט בעבור עובדים שהמשכורת שלהם ברוטו בחודש שקדם ליציאה לחל"ת נמוכה מסכום של 5,300 ש"ח לחודש. לעובדים אלה משולם סכום נמוך יותר. משכורת הברוטו בחודש שקדם ליציאה לחל"ת כוללת התחשבות בפריסות שכר.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מושגי יסוד בחופשה ללא תשלום ובדמי אבטלה בתקופת משבר הקורונה

מובטל - לפי סעיף 163 לחוק הביטוח הלאומי רואים אדם כמובטל אם הוא רשום בלשכת שירות התעסוקה (להלן: לשכת התעסוקה) כמחוסר עבודה והוא מוכן ומסוגל לעבודה במקצועו או בכל עבודה אחרת המתאימה לו, ולשכת התעסוקה לא הציעה לו עבודה מתאימה. לעניין הזכאות של המובטל לדמי אבטלה של מובטל, נקבעו בחוק הוראות משלימות, למשל השלמת תקופת אכשרה, גיל שאינו עולה על 67 ועוד.

רישום בלשכת התעסוקה - תנאי בסיסי לזכאות לדמי אבטלה הוא התייצבות בלשכת התעסוקה כדי לדרוש עבודה ולהיות זמין לקבל כל "עבודה מתאימה".

מובטל שווה בחו"ל - ככלל, כאשר מובטל שווה בחו"ל הוא אינו זמין לקבל כל עבודה מלשכת התעסוקה ולכן אינו בגדר "מובטל" לעניין זכאות לדמי אבטלה.

אתר לשכת התעסוקה פרסם כי אדם השווה בחו"ל והופסקה עבודתו בשל משבר הקורונה ואין ביכולתו לשוב חזרה לישראל, יכול להירשם כדורש עבודה בלשכת התעסוקה ולמלא הצהרה מיוחדת, שכוללת בין היתר הצהרה כי צומצמה או הפסקה התחבורה האווירית.

מובטל ששהה בחו"ל ללא סיבה מוצדקת בתקופת משבר הקורונה וקיבל דמי אבטלה בעודו בחו"ל (עד שהתשלום הופסק), קיבל הודעת SMS מהביטוח הלאומי על הפסקת תשלום דמי האבטלה. המוסד לביטוח לאומי גיבש כללים ברורים לטיפול במובטלים ששהו בחו"ל וידרוש להחזיר דמי אבטלה בהתאם לכללים.

תמצית ההוראות (יש לבדוק באתר הביטוח הלאומי): לא יוצרים חוב למובטל ששהה בחו"ל פחות מ-30 ימים. בשהייה בחו"ל שעולה על 30 ימים עד 31.5.2020 ובתקופה שבין 23.12.2020 ועד 31.3.2021 – לא יוצרים חוב. מי שאינו עומד בכללים – יקבל דרישה להחזר דמי האבטלה. בתנאים מסוימים ניתן להגיש בקשה לוועדה לביטול חובות.

משמעות חופשה ללא תשלום (חל"ת) - במילים פשוטות, השעיית חוזה עבודה - הפסקת החוזה ללא ניתוק של יחסי העבודה לתקופת החופשה. ככלל, בחל"ת ביוזמת העובד אין זכאות לדמי אבטלה כי העובד יכול לחזור לעבוד אצל המעסיק ולכן אינו דורש עבודה.

חל"ת ביוזמת המעסיק (חל"ת כפוי) - כאשר המעסיק מוציא את העובד לחל"ת, העובד אינו יכול לעבוד אצל המעסיק שהוציא אותו לחל"ת הכפוי והוא יכול לעבוד במקום אחר (לרבות דרך לשכת התעסוקה). חוקי החירום קבעו תנאים מקדמיים לזכאות לדמי אבטלה בזמן חל"ת כפוי בשל משבר הקורונה. תיקון 225 לחוק הביטוח הלאומי קבע כללים ברורים לזכאות לדמי אבטלה בחל"ת.

עובדים שנמצאים בחופשה ללא תשלום כי הם מעדיפים להישאר בבית (למשל, כדי לטפל בילדים) במקום לעבוד לפי הוראות המעסיק וגם עובדים שנמצאים בבידוד, אינם זכאים לדמי אבטלה, כי לא פוטרו, לא הוצאו לחל"ת כפוי והם אינם דורשי עבודה.

צמצום משרה/הפחתת משכורת - צמצום משרה אינו מהווה ניתוק יחסי עבודה או השעיה של יחסי העבודה (כמו בחל"ת) והעובד אינו דורש עבודה.

עבודה בזמן חל"ת אצל מעסיק אחר - מאפשרת לקבל דמי אבטלה נמוכים יותר עד שלילת דמי האבטלה לחלוטין (קיצוץ המשכורת מדמי האבטלה, או הקטנת מספר ימי האבטלה באותו החודש).

מורים בשנת שבתון (שנת השתלמות) - הביטוח הלאומי פרסם כי מורים בשנת שבתון (שנת השתלמות) אינם זכאים לדמי אבטלה בזמן החל"ת מכיוון שאסור להם לעבוד יותר משליש משרה, ולכן אינם זמינים לכל עבודה שתציע להם לשכת התעסוקה.

הפסקת עבודה מרצון - מובטל שהפסיק את עבודתו מרצונו, בלי שהייתה הצדקה לכך, אינו זכאי לדמי אבטלה בעבור 90 ימים ראשונים מיום הפסקת העבודה. החל מיום 1.7.2021 אין יותר זכאות לדמי אבטלה למובטל שיצא לחל"ת מרצון, גם אם החל"ת היה מוצדק. הוא אינו מוגדר כמובטל.

מספר ימי האבטלה במשך החודש - המידע על מספר הימים שבהם המובטל היה רשום כדורש עבודה בלשכת התעסוקה בכל חודש מגיע למוסד לביטוח לאומי ישירות מלשכת התעסוקה (מפת התייצבות). לכן, כל מובטל שזכאי

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף ליעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

לדמי אבטלה חייב לדווח ללשכת התעסוקה על הפסקת עבודה ועל החזרה לעבודה, כדי שלשכת התעסוקה לא תעביר למוסד לביטוח לאומי אישורים שגויים.

דמי אבטלה משולמים בעבור כל ימות השבוע למעט ימי שבת. כלומר, דמי אבטלה משולמים גם בעבור ימי חול המועד וחג שלא חלים בשבת.

תחילת תקופת האבטלה - יום האבטלה הראשון שבו התמלאו כל התנאים לזכאות לדמי אבטלה.

התאריך הקובע - לפי סעיף 158 לחוק הביטוח הלאומי, התאריך הקובע הוא ה-1 בחודש שבו התחילה תקופת האבטלה, ובלבד שחלפו 12 חודשים לפחות מה-1 בחודש שבו התחילה תקופת האבטלה הקודמת (למעט חריג, כמפורט בחוק, לגבי מובטל שהחל לעסוק במשלח ידו וחזר להיות מובטל).

תקופת אכשרה לדמי אבטלה - לזכאות לדמי אבטלה יש לצבור 12 חודשי עבודה כעובד שכיר (למעט בעל שליטה בחברת מעטים לפי סעיף 6ב לחוק הביטוח הלאומי), מתוך 18 החודשים לפני התאריך הקובע, עם אפשרות להשלמות של חודשים כמפורט בחוק הביטוח הלאומי.

בתקופת משבר הקורונה מספיק לצבור 6 חודשי עבודה כאמור במקום 12 חודשים למי שהופסקה העסקתו עד חודש ספטמבר 2021, ו-10 חודשים במקום 12 חודשים למי שהופסקה העסקתו בחודשים אוקטובר עד דצמבר 2021. הזכאות לימי אבטלה בתקופת אכשרה מקוצרת היא חלקית.

חודשים שבהם שולמו דמי לידה נחשבים לחודשי עבודה בבחינת תקופת אכשרה לדמי אבטלה וגם חודשיים ראשונים של חלי"ת (כולל חודשיים ראשונים מלאים של הארכת החל"ד) ייחשבו כחודשי עבודה לבחינת תקופת אכשרה.

תקופת אבטלה/שנת אבטלה/שנת זכאות - 12 חודשים רצופים שלאחר התאריך הקובע. לא נדרשת ממובטל תקופת אכשרה נוספת במשך 12 חודשים שלאחר התאריך הקובע, שלגביו השלים את תקופת האכשרה.

תקופת אבטלה לפי חוק התכנית לסיוע כלכלי [סעיף 179ד(2) לחוק הביטוח הלאומי] ולפי תיקון 225 לחוק - מובטל שמיום 1.3.2020 ועד 30.6.2021 הסתיימו 12 החודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו (הסתיימה שנת האבטלה שלו בתוך התקופה הקובעת), ושולמו לו במהלכה דמי אבטלה (כלומר, שולמו לו דמי אבטלה בתקופה שהחלה ביום 1.3.2020 ובתוך שנת האבטלה של המובטל) – אינו מגיש תביעה חדשה לדמי אבטלה. בסעיף 179יב לחוק נקבע המועד החדש ליום 31.12.2021 לבני 45 ומעלה שמקבלים ימי אבטלה נוספים.

הגדרת "התקופה הקובעת" בהתייחס לשיעור דמי האבטלה - כיוון שבחודש מרץ 2021 שיעור האבטלה ירד מ-10% (9.5%) - כל המובטלים שסיימו את זכאותם האישית ומקבלים דמי אבטלה רק בשל הקורונה (עד 30.6.2021), וכן אלה שזכאים לקבל דמי אבטלה לפי תקופת אכשרה של חצי שנה במקום 12 חודשים (עד תום שנת האבטלה), מקבלים דמי אבטלה בשיעור של 90% בלבד החל מיום 26.5.2021.

הגדרת "שיעור הבלתי מועסקים החודשי בתקופת הקורונה" - מספר הבלתי מועסקים בתוספת מספר המועסקים הנעדרים זמנית מעבודה כל השבוע בגלל סיבות הקשורות בנגיף הקורונה (כמו העובדים שנמצאים בחלי"ת כפוי), מתוך כוח העבודה, לפי הפרסום החודשי בירחון סקר כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מובטל חוזר - הכוונה למובטל שזו תביעה חוזרת שלו לדמי אבטלה. אם עברה שנה מיום ההתייצבות לראשונה בלשכת התעסוקה והתנאים אינם מאפשרים הארכת התקופה לפי הוראת שעה בשל הקורונה, תקופת הזכאות לימי אבטלה של המובטל הסתיימה. ככל שהוא עדיין מובטל לאחר סיום שנת הזכאות, עליו להגיש תביעה חדשה לדמי אבטלה. אם יצבור תקופת אכשרה פעם נוספת, יקבל דמי אבטלה, שיחושבו לפי התקופה שקדמה לתאריך הקובע החדש.

ההטבה שלפיה לא מפחיתים דמי האבטלה למובטל חוזר שטרם מלאו לו 40 שנה, במסגרת 4 שנות הזכאות הסתיימה ביום 30.6.2021. במקום ההקלה הזאת החוק קבע בתיקון קבוע, שלמובטלים אלה לא יובאו בחשבון ימי האבטלה הנוספים שקיבלו בשל משבר הקורונה.

ההטבה שמבוטח זכאי לדמי אבטלה על אף שבחודש השוטף ובאחד עשר החודשים שלפניו השלים את מספר ימי האבטלה ששולל ממנו לקבל דמי אבטלה – הסתיימה ביום 30.6.2021. במקום ההקלה הזאת החוק קבע בתיקון קבוע, שלמובטלים אלה לא יובאו בחשבון ימי האבטלה הנוספים שקיבלו בשל משבר הקורונה.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

סיים שנת הזכאות - הובהר מהביטוח הלאומי כי היות ושנת הזכאות מסתיימת בסוף החודש ולא בתחילת החודש – והתקופה הקובעת מתחילה ביום 1.3.2020, המועד הראשון שהביטוח הלאומי מאריך שנת זכאות מאז כניסת החוק לתוקף, בהתייחס לתקופה הקובעת, הוא 31.3.2020.

תמצית הארכת ימי האבטלה למובטלים לפי התוכנית לסיוע כלכלי עד יום 30.6.2021 (מבוסס על חוזר אבטלה מספר 1469 של הביטוח הלאומי מיום 2.8.2020)

1. מובטל ששנת הזכאות שלו מסתיימת ביום 31.3.2020 ואילך ושולמו לו דמי אבטלה לפחות יום אחד בתקופה הקובעת, המוסד לביטוח לאומי יאריך את שנת האבטלה שלו עד תום התקופה הקובעת, גם אם לא ניצל את מכסת ימי האבטלה עד סוף שנת הזכאות, והוא ימשיך לקבל דמי אבטלה.
2. מובטל ששנת הזכאות שלו מסתיימת ביום 31.3.2020 ואילך, ניצל את מכסת ימי האבטלה לפני תחילת התקופה הקובעת (לפני 1.3.2020) ועבודתו הופסקה במהלך התקופה הקובעת ובתוך שנת הזכאות, המוסד לביטוח לאומי יאריך לו את שנת הזכאות עד תום התקופה הקובעת והוא ימשיך לקבל דמי אבטלה.
3. מובטל ששנת האבטלה שלו הסתיימה בחודשים ינואר או פברואר 2020 וניצל את ימי האבטלה שלו בחודשים אלה, המוסד לביטוח לאומי יאריך את שנת האבטלה שלו עד תום התקופה הקובעת. תשלום דמי האבטלה יהיה מיום 1.7.2020, כפוף לרישום בלשכת התעסוקה בחודש יולי 2020.
- למען הסר ספק, מובטל ששנת האבטלה שלו הסתיימה בתקופה הקובעת, ניצל את ימי האבטלה שלו בינואר או בפברואר 2020, ועבודתו הופסקה בתקופה הקובעת בתוך שנת הזכאות, המוסד לביטוח לאומי יאריך לו את שנת האבטלה עד תום התקופה הקובעת והוא יקבל תשלום ממועד הפסקת עבודתו (גם אם הפסקת העבודה הייתה לפני יולי 2020).

הבהרות לפרסום בחוזר:

1. כל מובטל שהתייצב בלשכת התעסוקה כדורש עבודה לראשונה עד חודש ינואר 2019 - סיים את שנת האבטלה עד 31.12.2019. אם הופסקה עבודתו בשל משבר הקורונה – חייב להירשם בלשכת התעסוקה ולהגיש תביעה חדשה לדמי אבטלה למוסד לביטוח לאומי.
2. כל מובטל שהתייצב בלשכת התעסוקה כדורש עבודה לראשונה בחודשים פברואר או מרץ 2019 - סיים את שנת האבטלה שלו בחודשים ינואר או פברואר 2020, בהתאמה. אם סיים את מכסת ימי האבטלה שלו עד סוף 2019 (לא נשארו לו ימי אבטלה בחודשים ינואר או פברואר 2020, בהתאמה), והופסקה עבודתו בשל משבר הקורונה - חייב להירשם בלשכת התעסוקה ולהגיש תביעה חדשה לדמי אבטלה למוסד לביטוח לאומי.
3. מובטל שהתייצב לראשונה בלשכת התעסוקה כדורש עבודה בחודש פברואר 2019, ניצל את ימי האבטלה שנותרו לו בחודש ינואר 2020 ולא חזר לעבוד בשל משבר הקורונה - יקבל דמי אבטלה החל מיולי 2020 כפוף לרישום בלשכת התעסוקה בחודש יולי 2020, ללא הגשת תביעה חדשה לדמי אבטלה. אם לא נרשם בלשכת התעסוקה בחודש יולי ונרשם בחודש אוגוסט 2020, יקבל דמי אבטלה החל מחודש אוגוסט 2020.
4. מובטל שהתייצב לראשונה בלשכת התעסוקה כדורש עבודה בחודש מרץ 2019, ניצל את יתרת ימי האבטלה שנותרו לו בחודשים ינואר או פברואר 2020 ולא חזר לעבוד בשל משבר הקורונה - יקבל דמי אבטלה החל מיולי 2020 כפוף לרישום בלשכת התעסוקה בחודש יולי 2020, ללא הגשת תביעה חדשה לדמי אבטלה. אם לא נרשם בלשכת התעסוקה בחודש יולי ונרשם בחודש אוגוסט 2020, יקבל דמי אבטלה החל מחודש אוגוסט 2020.
5. מובטל שהתייצב לראשונה כדורש עבודה בלשכת התעסוקה החל מחודש אפריל 2019 ואילך וקיבל דמי אבטלה החל מיום 1.3.2020 (אפילו עבור יום אבטלה אחד) - ימשיך לקבל דמי אבטלה, ללא הגשת תביעה חדשה.
6. מובטל שהתייצב לראשונה כדורש עבודה בלשכת התעסוקה החל מחודש אפריל 2019 ואילך, סיים את ימי האבטלה שלו עד סוף פברואר 2020, אך הופסקה עבודתו החל מיום 1.3.2020 ולפני שחלפו 12 חודשים מההתייצבות לראשונה (התאריך הקובע) - ימשיך לקבל דמי אבטלה ללא הגשת תביעה חדשה (למשל, הוצא לחל"ת כפוי ביום 15.3.2020).

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

7. מובטל שהתייצב לראשונה כדורש עבודה בלשכת התעסוקה החל מחודש אפריל 2019 ואילך, סיים את ימי האבטלה שלו עד סוף פברואר 2020, והופסקה עבודתו אחרי שחלפו 12 חודשים מההתייצבות לראשונה (התאריך הקובע) - חייב להירשם בלשכת התעסוקה ולהגיש תביעה חדשה לדמי אבטלה למוסד לביטוח לאומי.

סכום דמי האבטלה - דמי האבטלה בחוק המקורי מחושבים כאחוז מממוצע השכר של המובטל בששת חודשי העבודה האחרונים שלפני חודש הרישום בלשכת התעסוקה, לפי גיל ותלויים. באתר הביטוח הלאומי יש מחשבון לחישוב משוער של דמי האבטלה.

כל עוד המובטל אינו אמור להגיש תביעה חדשה לדמי אבטלה לביטוח הלאומי – הבסיס לחישוב דמי האבטלה אינו מחושב מחדש (גם אם המובטל חזר לעבוד במשכורת גבוהה יותר או נמוכה יותר בתוך תקופת האבטלה והופסקה עבודתו פעם נוספת).

מדמי האבטלה המוסד לביטוח לאומי מנכה הכנסות מעבודה, ממשלח יד ומקצבת פרישה מעבודה :

- מובטלים שמקבלים פנסיה מוקדמת/קצבת פרישה מעבודה – הפנסיה מחולקת ל-30 ומקוזזת מדמי האבטלה ליום.
- מובטלים עם הכנסות ממשלח יד בתקופת הזכאות לדמי אבטלה (כלומר, העיסוק העצמאי שלהם פתוח במוסד לביטוח לאומי במשך התקופה שבה הם מקבלים דמי אבטלה) – ההכנסה הרשומה בביטוח הלאומי כהכנסה ממשלח יד מקוזזת מדמי האבטלה בחישוב של ממוצע יומי. לאחר שתגיע שומת 2020 ממס הכנסה לביטוח הלאומי, הקיזוז יחושב מחדש לפי ההכנסה בשומה.
- לעובד שעבד במקביל בשני מקומות עבודה ופוטר או הוצא לחל"ת כפוי רק ממקום עבודה אחד - מחשבים את דמי האבטלה לפי המשכורת בשני מקומות העבודה. כמו כל עובד שמוצא עבודה בתקופת זכאות לדמי אבטלה, הוא יקבל דמי אבטלה, בניכוי המשכורת במקום העבודה שבו הוא ממשיך לעבוד, או בניכוי ימי העבודה מימי האבטלה, לפי בחירתו, כפי שמוסבר להלן.
- מובטל שמוצא עבודה זמנית בתקופת האבטלה **אצל מעסיק אחר** (למשל, עובד בחל"ת כפוי שמוצא עבודה חדשה כשליח), נוקט **באחת** משתי אפשרויות לדווח על העבודה הזו:

1. המובטל מדווח למוסד לביטוח לאומי בטופס הדיגיטלי על תאריך התחלת העבודה ופרטי המעסיק החדש (שאינו מופיע ברישומי הביטוח הלאומי), כולל מספר תיק ניכויים. בדרך כלל מדובר במשכורת חודשית.

המובטל שולח את תלוש המשכורת (או התלושים) למוסד לביטוח לאומי בכל חודש עבודה באמצעות אתר האינטרנט או בפקס (לפי מספר הפקס במחלקת האבטלה בסניף). המוסד לביטוח לאומי מנכה את המשכורת מדמי האבטלה.

מובטל שעובד בזמן האבטלה בעבודה שמדווחת לפי צו סיווג מבוטחים, מצהיר לביטוח הלאומי על העבודה הזאת. עדיף לשלוח הצהרה דרך האתר האישי.

2. המובטל מדווח בכל חודש ללשכת התעסוקה על תאריכי הימים שבהם עבד באותו החודש, ומבקש שלא ירשמו את הימים שבהם עבד כימי אבטלה. בדרך כלל מדובר בעבודה יומית.

ככל שהמובטל בוחר לעדכן את לשכת התעסוקה בימי העבודה כדי שהם יעבירו למוסד לביטוח לאומי אישור אבטלה עם פחות ימי אבטלה, כדאי לשלוח דרך אתר הביטוח הלאומי מכתב הסבר במקום את תלושי המשכורת.

להלן הודעה באתר הביטוח הלאומי למובטלים: "אם במהלך תקופת הזכאות לדמי אבטלה תקבלו הצעת עבודה מזדמנת ותבצעו אותה – חובתכם להודיע על תאריכי העבודה (בהם למעשה אינכם מובטלים) לביטוח הלאומי או לשירות התעסוקה: אם תודיעו לביטוח הלאומי – סכום ההכנסה ינוכה מסך דמי האבטלה המגיעים לכם, ואם תודיעו לשירות התעסוקה – בקשו שלא ירשמו אתכם כדורשי תעסוקה בתאריכים הספציפיים שבהם עבדתם."

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מענק למובטל שעובד בשכר נמוך - מובטל שעובד 25 ימים לפחות בעבודה שהחל לעבוד בה לאחר שהחל להיות מובטל, ב-50% משרה ובשכר יומי נמוך מדמי האבטלה ליום, יכול להגיש לביטוח הלאומי תביעה למענק למובטל העובד בשכר נמוך. לא ניתן לקבל גם מענק למובטל שעובד בשכר נמוך וגם מענק חזרה לעבודה למובטלים במשך תקופה ממושכת.

מקבלי דמי אבטלה לפי צו סיווג מבוטחים שהחלו לקבל את דמי האבטלה בחודשים מרץ עד יוני 2020 - כחריג בחישוב דמי האבטלה ולפנים משורת הדין, למי שתבע דמי אבטלה בחודשים מרץ עד יוני 2020 (תקופת החירום) ולא המציא טופס 0806/0857 (להלן: טופס 857) מהמעסיק לפי הצו, הביטוח הלאומי חישב את הבסיס לתשלום דמי אבטלה לפי ההכנסות של המובטל שמהוות בסיס למקדמות דמי הביטוח בשנת 2019, ללא קיזוז ההכנסות כעצמאי בשנים 2020/1, במטרה להשלים את ההתחשבות לאחר שכל טופסי 857 יהיו בידי המבוטח.

על פי ההוראות שפרסם הביטוח הלאומי, כאשר המובטל ימציא לביטוח הלאומי טופס 857 מהמעסיקים לפי הצו (או תחליף שכולל את כל הפרטים שבטופס 857), הביטוח הלאומי יבטל את בסיס ההכנסה לדמי האבטלה לפי הכנסות 2019 ויערוך את כל ההתחשבות מחדש, כולל הפרשים בדמי ביטוח, הפרשים בדמי האבטלה לפי תקופת האכשרה הנכונה ובסיס ההכנסה הנכון, ויקזז את ההכנסות כעצמאי מדמי האבטלה.

עולה מפרסומי הביטוח הלאומי, שמומלץ לבדוק היטב את כל הנתונים לפני הגשת הטפסים לביטוח הלאומי, גם אם הדבר כרוך בתשלום הפרשי דמי ביטוח לאחר שהתקבלה שומה ממס הכנסה, כדי למנוע יצירת חובות בדמי האבטלה.

יש לוודא לפני שמוסרים את הטופס לביטוח הלאומי, שיש שלמות של כל טופסי 857 לגבי כל ההכנסות לפי הצו.

מקבלי דמי אבטלה לפי צו סיווג מבוטחים החל בחודש יולי 2020 ואילך - החל מחודש יולי 2020 אפשר לתבוע דמי אבטלה לפי בסיס הכנסות שכלול בצו סיווג מבוטחים, רק לפי אישור המעסיק לפי הצו שכולל גם הכנסות וניכוי של דמי הביטוח (בהתאם לחודשי העבודה בפועל).

היתר מתוקף חוק עבודת נשים

המעסיק אמור לקבל היתר ממשד העבודה כשהוא מפסיק עבודה של עובדים מוגנים לפי חוק עבודת נשים. לא ניתן היתר למועד שקודם לפנייה של המעסיק. קבלת ההיתר אינה הליך אוטומטי. משרד העבודה בודק את עמדת העובדים ואת מצב העסק לפני קבלת החלטה לתת את ההיתר.

אם תוקף ההיתר הסתיים, על המעסיק לפנות שוב למשרד העבודה או להחזיר את העובדים לעבודה.

מינהל ההסדרה והאכיפה מטעם משרד העבודה פועל לאכוף מקרים שבהם הופסקה עבודת עובדים שמוגנים מתוקף חוק עבודת נשים, ובמיוחד למעסיקים שהוגשה תלונה נגדם.

תיקון 62 לחוק עבודת נשים (תיקון עקיף לתיקון 225) – סעיף 3(א) בחוק מאריך עד סוף שנת 2021 את הוראת השעה בחוק עבודת נשים, לפיה תקופת החל"ית לא תובא בחשבון במניין הימים שבהם עובדת מוגנת מפני פיטורים לפי חוק עבודת נשים.

הדיווח למוסד לביטוח לאומי על שינוי במצב התעסוקתי

כל שינוי במצב התעסוקתי משפיע על זכאות העובד לדמי אבטלה או למענק הסתגלות מיוחד.

האחריות לעדכון השינויים התעסוקתיים מוטלת על העובד בלבד, כי הוא מקבל את הגמלה/המענק.

בהפסקת עבודה – הדיווח הוא על יום העבודה האחרון שלפני הפסקת העבודה.

בחזרה לעבודה – הדיווח הוא על יום העבודה הראשון לאחר החזרה לעבודה בפעם האחרונה.

עובד יכול לצפות בטופס דיגיטלי באתר הביטוח הלאומי על דיווחי המעסיק, לראות אם מצבו התעסוקתי מעודכן ולעדכן על הפסקת העבודה (כולל חל"ית, פיטורים או התפטרות) ועל חזרה לעבודה (יש טפסים דיגיטליים לפי גיל הזכאי: עד גיל 67 לדמי אבטלה ומעל גיל 67 למענק הסתגלות מיוחד).

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מובטלים שעובדים בתקופת האבטלה כנותני שירות הכלולים בצו סיווג מבוטחים, חייבים להצהיר למוסד לביטוח לאומי על ההכנסות בתקופת קבלת דמי אבטלה (לא ניתן לעדכן בטופס הדיגיטלי).

המובטלים שמקבלים דמי אבטלה חייבים להודיע ללשכת התעסוקה על השינוי התעסוקתי בטופס מקוון באתר לשכת התעסוקה, למעט אלה שהמעסיק מודיע על השינוי התעסוקתי גם ללשכת התעסוקה וגם לביטוח הלאומי.

בהפסקת עבודה החל מיום 1.7.2021 - עובד שהמעסיק מוציא אותו לחל"ת כפוי (ביוזמת המעסיק) מיום 1.7.2021 שתובע דמי אבטלה, חייב לצרף לתביעה את אישור המעסיק על ההוצאה לחל"ת כפוי, שכולל גם את תקופת החל"ת הצפויה ומידע על ימי החופשה הצבורים אצל המעסיק. תקופת חל"ת קצרה מ-30 ימים רצופים אינה מזכה בדמי אבטלה. ימי חופשה צבורים דוחים את קבלת דמי האבטלה.

הפסקת עבודה של עובד לאחר חל"ת כפוי (העובד מקבל דמי אבטלה)

מעסיקים מסיימים תקופת חל"ת של העובדים באמצעות פיטורים. עובדים רבים מתפטרים לאחר תקופת חל"ת ארוכה, שלא היה לה מועד סיום צפוי.

אפשרויות דיווח של מעסיק בעת סיום עבודה של עובד שזכאי לדמי אבטלה או למענק הסתגלות מיוחד

- כאשר העובד פוטר ותקופת ההודעה המוקדמת ניתנה לעובד לפני ניתוק יחסי העבודה - תאריך הפסקת העבודה הוא היום האחרון של העבודה.
- כאשר העובד פוטר והמעסיק משלם חלף הודעה מוקדמת (פיצוי בשל אי מתן הודעה מוקדמת) - תאריך הפסקת העבודה הוא היום האחרון שבעדו ניתן הפיצוי, אך לא יותר מ-30 ימים לפי החוק.
- כאשר העובד התפטר - תאריך הפסקת העבודה הוא היום האחרון של העבודה.

חובות עובד שפוטר או התפטר לאחר חל"ת כפוי והוא זכאי לדמי אבטלה - כאשר העובד מפוטר או מתפטר לאחר תקופה של חל"ת כפוי, העובד מדווח ללשכת התעסוקה ולמוסד לביטוח לאומי על שני תאריכים:

1. תאריך החזרה לעבודה בסיום החל"ת (לא ניתן לדווח בטופס הדיגיטלי על תאריך עתידי בשדה זה).
2. תאריך הפיטורים (ניתוק יחסי העבודה) או הפסקת העבודה בשל הפיטורים (בטופס הדיגיטלי הוא היום האחרון שבו שולם לעובד שכר, בתום ההודעה המוקדמת. תאריך זה יכול להיות תאריך עתידי).

הפער בין שני התאריכים נובע מימי העבודה לצורך עריכת שימוע, למשל, וימי ההודעה המוקדמת שהיו בפועל, או ימים שכלולים בפיצוי בשל אי מתן הודעה מוקדמת חוקית. המוסד לביטוח לאומי מסר שעובד יכול לדווח שלא קיבל הודעה מוקדמת.

העובד בודק באתר הדיגיטלי של הביטוח הלאומי אם המידע האמור מעודכן, ואם לא מעודכן, הוא מעדכן את המצב התעסוקתי אצל כל המעסיקים.

העובד שולח למחלקת האבטלה דרך האתר את מכתב המעסיק על סיום העבודה. המעסיק אמור לציין במכתב את התקופה שבעדה שולם פיצוי בשל הודעה מוקדמת, או שלא שולם פיצוי בשל הודעה מוקדמת.

חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, תשס"א-2001 - לפי סעיף 2 לחוק הודעה מוקדמת, המעסיק שמפטר את העובד וגם העובד שמתפטר חייבים לתת הודעה מוקדמת בכתב. יש לציין בהודעה את יום הוצאת ההודעה ואת יום הכניסה לתוקף של הפיטורים או ההתפטרות.

לפי סעיפים 3 ו-4 לחוק זה, כל פיטורים או התפטרות מחייבים מתן הודעה מוקדמת, החל מיום אחד ועד חודש ימים, לפי פרק הזמן שבו הועסק העובד.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

אם יחסי העבודה נותקו מיד ביוזמת המעסיק, המעסיק אמור לשלם על פי החוק פיצוי בשל אי מתן הודעה מוקדמת (חלף הודעה מוקדמת).

שלילת דמי אבטלה בתקופת ההודעה המוקדמת - תקופת ההודעה המוקדמת או התקופה שבעדה שולם הפיצוי בשל אי מתן הודעה מוקדמת שוללים זכאות לדמי אבטלה, בהתאם לצו הביטוח הלאומי (ביטוח אבטלה) (תשלום הבא כפיצוי על הפסד שכר), התשמ"א-1981.

כשיש ריבוי מעסיקים, המוסד לביטוח לאומי מסר כי לא ישלול את הזכאות לדמי אבטלה של העובד שפוטר ממעסיק אחד (או יותר, אך לא פוטר מכל המעסיקים), אלא ינכה את סכום ההודעה המוקדמת מדמי האבטלה. העובד אמור להעביר למוסד לביטוח לאומי את האישור מהמעסיק על סכום ההודעה המוקדמת.

תשלום דמי ביטוח בשל פיצויים ובשל ההודעה המוקדמת - חוזר מעסיקים 1479 מיום 21.2.2019 מפרט את המצבים שבהם תשלומים סבירים המשולמים לעובד תוך כדי ועקב ניתוק מוחלט של יחסי העבודה פטורים מתשלום דמי הביטוח (כמו למשל פיצויי פיטורים סבירים ופדיון חופשה).

תשלום פיצוי בשל אי מתן הודעה מוקדמת לפי החוק (עד 30 יום) **חייב** בתשלום דמי ביטוח (חלק עובד וחלק מעסיק), ויש לייחס אותו לתקופה שבעדה שולם.

התפטרות מסיבה לא מוצדקת - לעובד שמתפטר ללא סיבה מוצדקת יש 90 ימי שלילה של דמי אבטלה, למעט במקרים חריגים של ריבוי מעסיקים לאותו העובד, כשהעובד התפטר רק מחלק מהעבודות (המוסד לביטוח לאומי מפחית את סכום ההודעה המוקדמת מדמי האבטלה).

התפטרות מסיבה מוצדקת - סיבה מוצדקת להתפטרות אינה שוללת דמי אבטלה במשך 90 ימים ראשונים. סיבה מוצדקת להתפטרות היא, למשל, הרעה מוחשית בתנאי העבודה (פסק דין לדוגמה בבית הדין הארצי לעבודה: מיום 21.2.2005 בעניין גליה פיליפוביץ, ע"ע 000010/03), סיום חוזה העסקה, נסיבות במקום העבודה שלא מאפשרות להמשיך בעבודה ועוד.

עובד שהתפטר מסיבה מוצדקת לאחר תקופת חליית שבה היה זכאי לדמי אבטלה, והמעסיק לא דרש ממנו להשלים ימי הודעה מוקדמת, ימשיך לקבל דמי אבטלה ברציפות.

הכתבת רואת חשבון, בעלים ומנכ"לית של משרד רו"ח אורנה צח וחברת אורנה צח בע"מ לייעוץ, לייצוג, לפתרונות ולהכשרה לפי חוק הביטוח הלאומי למעסיקים, לעצמאים וליחידים. מרצה על חוק הביטוח הלאומי באקדמיה ובמסגרות מקצועיות. בעלת ותק בתחום של יותר מ-25 שנה. בין תפקידיה הציבוריים: יו"ר ועדת הקשר של לשכת רואי חשבון עם המוסד לביטוח לאומי ונציגת הלשכה בכנסת בנושא זה. ornazachcpa@gmail.com

- (1) **הנוסח המובא לעיל אינו מחליף את החקיקה, את התקדימים מפסקי הדין או את הנוסח המלא של פרסומי הביטוח הלאומי, אלא בא להסב את תשומת הלב לאמור בהם.**
- (2) **כל המידע המוצג במאמר הוא מידע כללי בלבד ואין בו כדי להוות ייעוץ ו/או חוות דעת או המלצה לנקיטת הליכים או להימנעות מהם. הכותבת אינה נושאת באחריות כלשהי כלפי הקוראים ואלה נדרשים לקבל עצה מקצועית לפני כל פעולה המסתמכת על המידע האמור.**
- (3) **אין להעתיק ממאמר זה ללא אישור מראש מהכותבת. כל הזכויות שמורות © ט.ל.ח.**

רואי חשבון

זכות עיכבון של ספרי החשבונות ומסמכי הלקוח

עו"ד רו"ח רמי אריה

כל נותן שירותים, לרבות לרואי חשבון, יועצי מס ועו"ד יש זכות עיכבון של מסמכים שנמסרו להם על ידי הלקוח, עד שהוא ישלם להם את חוב שכר הטרחה שהוא חייב להם. זכות זו מוגדרת בחקיקה מפורשת, אך היא אינה עומדת לבדה.

"זכות עיכבון" הינה זכות משפטית לחזקה בנכס מוחשי עד לתשלום חוב של בעל הנכס למחזיק בו. זכות זו מאפשרת לבעל החוב לעכב מסמכים או נכסים אחרים השייכים ללקוח, עד שהחייב ישלם את חובו מבלי להזדקק להחלטות שיפוטיות. זכות זו מוענקת מכוח הדין או כפי שיוסכם בין הצדדים.

זכות העיכבון מוגדרת בדין, בין היתר, בחוקים המפורטים להלן:

1. סעיף 11 לחוק המיטלטלין תשל"א-1971, קובע את קיומה של זכות העיכבון כ- "זכות על פי דין לעכב מיטלטלין כערובה לחיוב עד שיסולק החוב", בכפוף לתנאים אשר נקבעו. אולם אינו מתייחס למועד התקיימות זכות זו.
2. סעיף 5 לחוק חוזה קבלנות, תשל"ד-1974, כ- "זכות עכבון על נכס שמסר לו המזמין לביצוע מלאכתו או למתן שירותו"...
3. סעיף 19 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970, "קיבל הנפגע עקב החוזה נכס של המפר שעליו להחזירו, תהא לנפגע זכות עיכבון באותו נכס כדי תשלום הסכומים המגיעים לו מן המפר עקב הפרה."
4. סעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין התשכ"א – 1961, להבטחת יכולתו של עורך הדין לגבות את שכר-טרחתו. "להבטחת שכר טרחתו ולהבטחת החזרת הוצאות שהוציא, רשאי עורך דין לעכב תחת ידו כספי הלקוח שהגיעו לידיו בהסכמת הלקוח עקב שירותו ללקוח, פרט לכספים שניתנו לו בפקדון או בתור נאמן וכל עוד הוא נאמן עליהם שלא לטובת לקוחו בלבד, ופרט לכספי מזונות לאשה ולקטינים, וכן רשאי הוא לעכב נכסים ומסמכים של לקוחו שבאו לידי עקב שירותו ללקוח; ובלבד שהגיש תביעה על שכר טרחתו או הוצאותיו תוך שלושה חדשים מיום שהלקוח דרש ממנו בכתב את מה שעוכב כאמור."

בפרשת חורי משנת 1996 (ע"א 5821/92, עו"ד מועין דאוד חורי נ' דב פישלל ואח') נדונה סוגיית זכות העיכבון של עורך דין. דובר בעו"ד שסירב למסור לכונס נכסים שהתמנה לחברה, שני תיקים שנמסרו לטיפולו ע"י אותה חברה. בהלכה זו, הכיר בית המשפט העליון במפורש בכך שזכות עכבון הינה אמצעי לחץ לגיטימי גם לגבי מסמכים ואפילו בהליכי פירוק ופשיטת רגל.

בעניין אשל (ע"א 328/96 (חיפה), מאיר אשל נ' פרסום הארה בע"מ ואח') דן ביהמ"ש המחוזי בשאלת קיומה של זכות עיכבון בספרי חשבונות שהיו דרושים לחברה לצורך הגשת דו"חות למס הכנסה. כתוצאה מעיכובם בידי רואי החשבון נערכו לחברה שומות לפי מיטב השפיטה אשר לטענת החברה עלו פי כמה על ההכנסה האמיתית שלה וכן הוטלו עליה קנסות מנהליים בשל אי הגשת הדו"חות.

בעניין אשל, קבע ביהמ"ש כי ספרי החשבונות הם נכס מוחשי בעל ערך לחברה, כך שיש להכלילם בגדר מיטלטלין הניתנים לעיכוב. מכיוון וניתן באמצעותם להקל על גביית החוב, זכאי הנושה להפעיל בהם את זכותו לעיכבון.

עם זאת, החברה יכולה לשחרר את העיכבון במתן ערובה אחרת לסילוק החיוב, ובכך הייתה מונעת מעצמה את הקנסות המנהליים ואת השומות לפי מיטב השפיטה.

כך, גם בפרשת אזולאי (בר"ע (באר שבע) 698/00, מוריס אזולאי רו"ח ואח' נ' ר.א.ס. ד.ר. בע"מ ואח'), דובר בסכסוך על שכר טרחה המגיע לרואה החשבון. ביהמ"ש קבע, כי לרואה החשבון קיימת זכות עיכבון, כי המעכב אינו חייב לפנות לבית משפט בתביעה "לא לפני פעולתו ולא לאחריה" וכי החזקת המסמכים במסגרת זכות העיכבון הינה פעולה לגיטימית על-פי דין.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

השופט הביא אסמכתאות מההלכה היהודית לפיה מסמכים הינם נכס ובעלי ערך וניתן לעכבם. אולם, נקבע כי זכות העיכבון הינו אמצעי לחץ ולא ענישה ולכן אם ניתן להשיג את מטרת העיכבון בדרך אחרת יש לפעול בדרך זו.

הדרך המוצעת הינה הפקדת סכום החוב הנתבע בקופת ביהמ"ש. לפיכך, החברה חויבה להפקיד ערבון כתנאי לשחרור מסמכים המוחזקים אצל רואה החשבון מכוח זכות העיכבון.

בעניין ליבוביץ (ע"א 1776/97, אאורליה ליבוביץ בית מלאכה לתפירה נ' גדעון אוברזון - תעשיות אופנה (1976) בע"מ), פסק ביהמ"ש העליון כי זכות העיכבון קיבלה מעמד של זכות מובטחת בפירוק ובפשיטת רגל וכבשה לה מקום של כבוד בתחרות בין הזכויות השונות.

כבוד נשיא ביהמ"ש העליון לשעבר, אהרון ברק, הבהיר כי מטרת זכות עיכוב המסמכים היא יצירת לחץ לגיטימי על המזמין לתשלום החוב, כך בספרו, "דיני השליחות" (נבו, תשנ"ו) 1160:

"מטרת העיכבון אינה החזקה לצרכי מימוש. מטרת העיכבון היא החזקה לצרכי שכנוע השולח לפרוע את חובו."

כך גם בספרה של פרופ' נ' זלצמן, "עייכבון" (מהדורת תשנ"ט) בעמ' 220:

"זכות העיכבון היא ערובה לחיוב המתקיימת על ידי החזקה של הנושה בנכס. עיכוב הנכס הוא אמצעי בידי הנושה ליצור לחץ על החייב על מנת להניעו לקיים את חיובו לנושה" ...

בעניין עצמון (רע"א 4733/06, עו"ד דב עצמון נ' גב ארי פיתוח והשקעות בע"מ) דן ביהמ"ש העליון בסוגיית זכות העיכוב לעומת זכות גילוי המסמכים. דובר בתביעה כספית אשר הוגשה ע"י עו"ד והתנהלה בביהמ"ש בעקבות סכסוך שהתגלע בנוגע לתשלום שכר טרחת עו"ד, אשר התנה את השבת המסמכים בתשלום שכר הטרחה.

ביהמ"ש העליון קבע, כי אין די במתן התחייבות של הלקוחות לפירעון שכר הטרחה, אלא, איזון בין הזכות לגילוי מסמכים לבין זכות העיכבון, יוגשם באמצעות חיוב עו"ד להעמיד את המסמכים לעיון, בכפוף לכך שהחייב יחויב להפקיד ערבון כספי מתאים.

נראה כי מחד, זכות העיכבון נותנת יתרון לנותן השירותים לעכב מסמכים ונכסים אחרים שנמסרו לו על ידי הלקוח שלו שאינו משלם, מאידך, מרבית המסמכים הנמסרים כיום על ידי הלקוחות הם רק עותק סרוק של המסמכים המקוריים, כך שאין משמעות רבה לעיכבון שלהם. כל מקרה לגופו כמובן.

הכותב - עו"ד רו"ח יועץ מיסוי, בעל משרד לדיני מסים, חבר צוות התגובות של לשכת עורכי הדין בישראל, מרצה בכיר בתחום דיני המס ומנהל מקצועי של אתר האינטרנט מסים ועסקים www.ralc.co.il

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

חידושי פסיקה

מס הכנסה

העליון: הזכות לקיזוז הפסדים מעסק לצורכי מס היא זכות אישית שאינה עוברת בירושה -

עו"ד שוש גבע

בית המשפט העליון דחה ערעור יורשים על החלטת פקיד שומה שלא להתיר להם לקיזוז הפסדים שצבר המנוח. נקבע כי אין למצוא ולו עיגון מינימלי בלשון החוק לכך שהפסד שהיה לאדם ניתן לקיזוז על ידי יורשיו. הזכות לעשות שימוש בהפסדים לצורכי מס, עומדת לנישום באופן אישי ולא ניתן להתיר קיזוז בין נישומים שונים.

תקציר ע"א 1579/20, בבית המשפט העליון, על ידי כב' השופטים: ניל הנדל, נעם סולברג, ג'ורג' קרא, המערערים: מלכסון ואח' המשיב פקיד שומה תל אביב, ניתן ביום 18 באוגוסט 2021

סיפורי בדים: נדחה ערעור נישום בעל חנות בגדים על פסילת ספריו

עו"ד שוש גבע

בית המשפט המחוזי דחה ערעור של נישום בעל חנות בגדים על החלטת פקיד השומה לפסול את ספריו מחמת אי רישום תקבול. נקבע כי מדובר במאות המחאות פתוחות, בסכומים ההולמים את אופי העסק, שנפדו בציינגי חלף פדייתם בבנק, מבלי שהומצא סרט הקופה הרלוונטי לאותם תקבולים – מקבץ נסיבות שמטיל צל כבד על גרסת המערער.

תקציר ע"מ 5464-10-18, בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו, על ידי כב' השופטת: ירדנה סרוסי המערער: דרעי המשיב פקיד שומה גוש דן, ניתן ביום 4 ביולי 2021

נדחתה בקשתו של איש עסקים שמעוכב בצ'ציניה להתיר את גביית עדותו בערעור מס שמתקיים בעניינו בדרך של היוועדות חזותית

עו"ד שלי גולדמן

בית המשפט העליון דחה בקשת רשת ערעור שהגיש איש עסקים שמעוכב בצ'ציניה להתיר את גביית עדותו בערעור מס שמתקיים בעניינו בדרך של היוועדות חזותית. נקבע כי משלא הציג כל ראיה לכך שנקט פעולות כלשהן לביטול צו עיכוב היציאה, ומשתום לבו מוטל בספק נוכח ההתרחשויות בהליכים המשפטיים האחרים המתנהלים נגדו, קביעות הערכאה קמא סבירות ואין מקום להתערב בהן.

תקציר רע"א 4945/21, בבית המשפט העליון, על ידי כב' השופט: עופר גרוסקופף, המבקש: פלוני, המשיב פקיד שומה, ניתן ביום 18 ביולי 2021

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ.אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

נדחה ערעור קבוצת כדורגל: הוצאותיה בגין דיור וארוחות הן טובת הנאה החייבת במס הכנסה - פס"ד איתוראן ספורט קריית שמונה

עו"ד שוש גבע

בית המשפט המחוזי דחה ערעור חברה המפעילה קבוצת כדורגל על החלטת פקיד שומה לחייבה בגין אי ניכוי מס במקור מטובת הנאה. נקבע כי לא עלה בידיה להוכיח כי הוצאות שהוציאה בגין תשלום שכר דירה עבור עובדיה והוצאות בגין ארוחות, אינן בגדר הטבה לעובדיה וכי התשלומים בוצעו לנוחותה. משכך, הוצאות אלו הן בגדר הטבה לעובדי המערערת והן חייבות במס לפי סעיף 2(2) לפקודה.

תקציר ע"מ 12510-02-15, בבית המשפט המחוזי בנצרת, על ידי כב' השופטת: עירית הוד המערערת: איתוראן ספורט קריית שמונה (2001) בע"מ, המשיב פקיד שומה צפת, ניתן ביום 16 באוגוסט 2021

מס אמת? העליון מתח ביקורת על רשויות המס: נוקטות פרשנות מאולצת לגביית מס מרבי - פס"ד סקמסקי

עו"ד שוש גבע

בית המשפט העליון קיבל ערעור נישומים על שיעור המס שקבע פקיד שומה בעניין מיסוי רווחים ראויים לחלוקה בגין מכירת מניות. לאחר דחיית כל טענות פקיד השומה, נקבע כי גישתן הפרשנית של רשויות המס מבטאת ניסיון לצמצם ככל הניתן את ההוראות המיטיבות עם הנישומים, ומשקפת ניסיון להבטיח גביית מס מרבית גם במחיר של פרשנות מאולצת.

תקציר ע"א 3277/19, בבית המשפט העליון, על ידי כב' השופטים: יצחק עמית, דפנה ברק-ארז, יעל וילנר המערערת: פקיד שומה ירושלים, ניתן ביום 16 באוגוסט 2021

מיסוי מקרקעין

נדחתה תביעה שהגישו מוכרי נכס בגין עיכוב במתן אישורי מיסים: לא נגרם להם כל נזק

עו"ד שלי גולדמן

בית משפט השלום דחה תביעה שהגישו מוכרי נכס בגין עיכוב נטען במתן אישורי מיסים שבגיננו נגרמו להם הפסדים כספיים. נקבע כי עמדת מוכרי הנכס שלפיה היה על הרשות להנפיק להם אישורי מיסים באופן מידי היא מרחיקת לכת ומנפצת כל היגיון ביחס לרציונל התחיקתי העומד מאחורי תכלית סעיף 16(א)2 לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) שהיא בסופו של דבר כי מבצעי עסקאות במקרקעין ישלמו את המס המתחייב לפי דין.

תקציר תא"מ 23638-07-20 בבית משפט השלום בת-ים התובעים: י.ד.ו. בע"מ, המשיבה: מדינת ישראל ע"י כב' השופט: עדי סומך ניתן ביום: 8.8.2021

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

יורשים מכרו דירת מגורים מזכה ב-4 מיליון ש"ח אך ייהנו מפטור ממס שבח רק בגין מחצית הסכום

עו"ד שוש גבע

בית משפט המחוזי דחה עררים של יורשים על החלטת מנהל מיסוי מקרקעין כי פטור ממס שבח בגין דירת מגורים מזכה יינתן רק על מחצית שווי המכירה שדווח. נקבע כי משהוכח קיומן של זכויות בנייה נוספות, חזקה היא ששווי המכירה הושפע מקיומן ויש למסות את מכירתן בנפרד ממיסוי מכירת דירת המגורים.

תקציר ו"ע 35231-10-19 בבית המשפט המחוזי חיפה, העורר: גליקמן ואח' המשיב: מנה מיסוי מקרקעין חיפה ע"י כב' השופטת: אורית וינשטיין ניתן ביום: 18.7.2021

שיוך בתים/ מגרשים לבנייה עצמית לחברים בשטחי הקיבוץ מהווה מכירה של זכות במקרקעין

עו"ד שוש גבע

בית המשפט המחוזי דחה ערעורים של חברי קיבוץ על החלטת מנהל מיסוי מקרקעין כי שיוך בתים/ מגרשים בשטחי הקיבוץ מהווה מכירה של זכות במקרקעין. נקבע כי הקיבוץ ויתר על זכותו במקרקעין וכתוצאה מכך קמה בידי החברים האפשרות לקבל מידי רמ"י זכות במקרקעין. ויתור שכזה הנעשה במסגרת הסכם וללא אפשרות חזרה מהויתור, הוא בבחינת "מכירה".

תקציר ו"ע 49180-11-18 בבית המשפט המחוזי מרכז לוד, המערער: קיבוץ גזר ואח' המשיב: מנהל מיסוי מקרקעין רחובות ע"י כב' השופט: אבי גורמן ניתן ביום: 22.7.2021

מס ערך מוסף

עמלת שירות של ברוקר הנגבית מבנק זר בעסקת תווך עם בנק ישראלי מזכה במע"מ בשיעור אפס

עו"ד שוש גבע

בית המשפט המחוזי קיבל ערעור של חברה על החלטת מנהל מע"מ שלא להעניק לה הקלת מס בעסקת תיווך בין בנק ישראלי לבנק זר. נקבע כי האינטרסים והרצונות של שני מקבלי השירותים אינם זהים ולכן מדובר בשירותים שונים ומופרדים. העמלה הנגבית בעסקה מלקוח זר כאשר מולו ניצב לקוח ישראלי מזכה משום כך במע"מ בשיעור אפס.

תקציר ע"מ 69931-03-19 בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו, המערער: ג'י אף איי סקויריטיס לימיטד, המשיב: מנה מס ערך מוסף תל אביב מרכז ע"י כב' השופט: הרי קירש, ניתן ביום: 2.8.2021

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

התקבל ערעור חברה נגד רשות המיסים: החברה אינה בגדר "מוסד כספי" שפעילותו חייבת במס

עו"ד שוש גבע

בית המשפט המחוזי קיבל ערעור של חברה שפעילותה היחידה היא מסחר בניירות ערך בחשבון הנוסטרו, על החלטת רשות המיסים לסווגה כ"מוסד כספי" החייב במס. נקבע כי סוחר בחשבון נוסטרו אינו נותן כל שירות לאחרים ובכך הוא שונה בפעילותו מכל גורם אחר אשר הוגדר כמוסד כספי.

תקציר ע"מ 54320-04-18 בבית המשפט המחוזי מרכז לוד, המערערת: י.ג.מ. השקעות בע"מ, המשיבה: רשות המסים, ע"י כב' השופט: אבי גורמן, ניתן ביום: 2.8.2021

ביטוח לאומי

בית הדין הארצי בביקורת על המל"ל: שלל תושבות ממשפחה באופן מגמתי ולא מקצועי

עו"ד שוש גבע

בית הדין הארצי לעבודה מתח ביקורת על התנהלות המוסד לביטוח לאומי בחקירה שערך ובסופה החליט לשלול תושבות ממשפחה. נקבע כי להחלטה על שלילת תושבות ישנן השלכות משמעותיות ביותר. בנסיבות העניין נשללה התושבות על סמך חקירה, שבין שיכולה הייתה להיות מקצועית יותר ובין שלקחה במידה מסוימת של מגמתיות - אינה מספקת ונסמכה על ראיות דלות.

תקציר עב"ל 13192-07-19, המערערים: ע.ע.ק. ואח', המשיב - המוסד לביטוח לאומי. בבית הדין הארצי לעבודה על ידי כב' השופטים סיגל דוידוב מוטולה, רועי פוליאק, מיכאל שפיצר,, ניתן ביום: 10.8.2021

העליון: המל"ל חייב בהוצאות ההסתדרות בסך 75,000 ש"ח
בגין הליך שיזמה לשיפור התשלום לעובד

עו"ד שוש גבע

בית המשפט העליון קיבל ערעור של המוסד לביטוח לאומי על החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את בקשתו לסילוק תובענה ייצוגית שהגישה נגדו ההסתדרות, ודן בטענת המוסד לביטוח לאומי כי הוא זכאי להוצאות. נקבע כי נוכח תרומת ההסתדרות לשיפור המצב במכלול, לרבות התשלומים ששילם המוסד לביטוח לאומי, יש לחייב את המוסד לביטוח לאומי לשאת בהוצאות ובשכר טרחת עורכי דינה של ההסתדרות.

תקציר בר"מ 6729/10 בבית המשפט העליון ע"י כבוד השופטים: חנן מלצר, ניר הנדל, יצחק עמית, המערער: המוסד לביטוח לאומי. המשיבה: ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, ניתן ביום: 8.7.2021

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ.אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מומחי "חשבים" משיבים

מס הכנסה

מסלולי פסילת ספרים לפי סעיפי פקודת מס הכנסה

השאלה:

בשומה שיצא ללקוח שלי לשנת המס 2020 הספרים נפסלו. מהם השלבים של פסילת ספרים ומהם הסעיפים הרלוונטיים בפקודת מס הכנסה - האם מס הכנסה צריך לתת לנו הזדמנות להגיב או שפוסלים בו במקום?

עו"ד משה גבע משיב:

פסילת ספרים יכולה להתבצע בשני מסלולים:

ליקוי מהותי - פסילה לפי סעיף 130ב' לפקודה, המחייבת הודעה מראש לנישום על הכוונה לעשות זאת ומתן אפשרות להגיש בקשה לשימוע בתוך 15 יום מקבלת ההודעה אצל הנישום.

אי רישום תקבול - פסילה לפי סעיף 145ב' לפקודה, המחייבת הודעה מראש לנישום על הכוונה לעשות זאת, ומתן אפשרות להגיש בקשה לעיון מחדש בתוך 30 יום מקבלת ההודעה אצל הנישום.

מנתוני השאלה עולה כי לא התקבלה כל הודעה בנושא, כך שנמנעה מהנישום האפשרות להציג את עמדתו בקשר לכוונה לפסול את ספריו. הפסילה הפכה להיות סופית וסביר להניח שגם המועדים להמשיך ולהתנגד לפסילה, בדרך של פנייה לוועדה לקבילות פנקסים או לבית המשפט, חלפו.

פרקטית מומלץ לפנות לפקיד השומה בכתב, להסביר כי שום הודעה לא הגיעה לנישום ולמעשה לבקש להחזיר את הגלגל לאחור, לקבל הודעה ולהתחיל את כל התהליך מחדש באופן מסודר. אני מניח שפקיד השומה ייעתר לבקשה מנומקת בנושא.

המשיב - עורך דין מיסים ובעל המיזם "מיסים ונכסים" הנותן ייעוץ וליווי מקצועי ומשפטי, ליחידים ולאנשי מקצוע המייצגים לקוחות הזקוקים לטיפול מיסוי. עבד ברשות המיסים במגוון תפקידים מקצועיים וניהוליים ומשמש חבר פורום מיסים בלשכת עורכי הדין. office@gevalaw.co.il, www.gevalaw.co.il

חבות המס לשאירים שירשו קופת פנסיה מאנגליה שהייתה שייכת למוריש

השאלה:

האם קיימת חבות מס במצב הבא: אדם שנפטר בגיל 62 הוריש להוריו בני ה-90 את קופת הפנסיה שלו באנגליה (הוא היה אזרח בריטי וחזר לארץ לפני שש שנים) ההורים יקבלו את כספי הקופה בפדיון המלא של הקופה. האם להורים קיימת חבות מס? אם כן, מהו שיעור המס? כפי שצינו הם בני יותר מ-90. האם קיימים להם זיכויים מאחר שמדובר בהכנסה פסיבית, או שהמס סופי?

רו"ח אבי קדוש משיב:

סעיף 9ב לפקודת מס הכנסה, שדן ב"פטור לקצבה אחרת", קובע כלהלן:

35% מההכנסה לפי סעיף 52(5) שמקבל אדם בהגיעו לגיל פרישה כמשמעותו בסעיף 9א(א) ואינה קצבה כמשמעותה בסעיף 9א(א) או שמקבלים שאירים ואשר אינה פטורה לפי סעיף 9(16)- פטורים ממש; סכום המתקבל עקב היוון קצבה פטורה לפי סעיף זה - פטור ממש.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

הגדרת "קצבה" בסעיף 9א(א):

"קצבה" - קצבה המשתלמת מאת מעביד, או המשתלמת מאת קופת גמל וכן קצבה המשתלמת על פי ביטוח מפני אבדן כושר עבודה, כהגדרתו בפסקה (3א) להגדרה "הכנסה מיגיעה אישית" שבסעיף 1; והכל למעט קצבת שאירים כהגדרתה בסעיף 9(16);

נתון בשאלה כי מדובר ב"קופת פנסיה" ולא ב"מעביד".

"קופת גמל" על פי הפקודה, היא קופת גמל כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), דהיינו קופת גמל שקיבלה אישור ניהול כקופת גמל מהממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

מסקנה א': אין מדובר ב"קצבה כמשמעותה בסעיף 9א(א)". מעתה יש לבחון אם מדובר ב"קצבת שאירים כהגדרתה בסעיף 9(16)" (שממועטת מהוראות סעיף 9ב).

לעניין "קצבת שאירים"

סעיף 9(16), קובע פטור לקצבת שאירים שעונה על התנאים בסעיף.

בין היתר, כאשר מדובר בקצבה שמשולמת עקב פטירתו של אדם להורה של הנפטר, כדי להיות זכאי לפטור על פי סעיף זה, נדרש כי כל פרנסתו של ההורה תהיה "על הנפטר ערב פטירתו". וכן כי "אין לו כושר להשתכר מעבודה או ממשלח יד". לא נתון בשאלה כי ההורים עומדים בתנאי זה.

נוסף על כך – קצבת שאירים הזכאית לפטור על פי סעיף זה צריכה לעמוד באחד משני התנאים הבאים:

(א) קצבת שאירים הנובעת מתשלומים פטורים;

(ב) קצבת שאירים שאינה נובעת מתשלומים פטורים, המשתלמת מקופת גמל לקצבה או בהתאם לתכנית ביטוח, או המשתלמת מכוח הסדר פנסיה תקציבית, והכול בסכום שאינו עולה על תקרת הקצבה המזכה.

על פי השאלה, הקצבה לכאורה אינה עומדת בשום תנאי מתנאים אלו.

בתנאי הראשון אינה עומדת שכן על פי הגדרת "תשלומים פטורים" נדרש כי אלו יהיו סכומים ששולמו ל"קופת גמל לקצבה". כאמור, קופת הפנסיה אינה עומדת בהגדרת "קופת גמל" ולכן גם אינה עומדת בהגדרת "קופת גמל לקצבה".

בתנאי השני אינה עומדת כי גם כאן נדרש כי הקצבה תשולם מ"קופת גמל לקצבה או בהתאם לתכנית ביטוח, או המשתלמת מכוח הסדר פנסיה תקציבית" וקופה זו אינה עומדת בהגדרה של אף אחת מתכניות אלו.

מסקנה ב': הקצבה דן אינה עונה גם לתנאי בסעיף 9ב לפקודה: "קצבת שאירים כהגדרתה בסעיף 9(16)".

משכך, הקצבה דנן מהווה לכאורה "קצבה אחרת" שעליה יחול סעיף 9ב לפקודה וינתן פטור בשיעור של 35% סכום הקצבה שבגינן ינתן הפטור בשיעור האמור, אינו מוגבל. כמו כן הסעיף קובע כי היוון קצבה בגין תשלומים פטורים יהיה פטור גם הוא.

יתרת הקצבה תהיה חייבת במס.

לעניין שיעור המס - קובע סעיף 121(ב)(1) כי גם על הכנסה פסיבית של יחיד שמלאו לו 60 שנים, ישולם מס לפי מדרגות המס הרגילות (להכנסות מיגיעה אישית). לכן שיעור המס יתחיל מ-10%.

נקודות זיכוי - יינתנו נקודות הזיכוי הרגילות, ככל שלא נוצלו כנגד הכנסה אחרת.

נוסף לכל האמור, יש לבחון באמנה למניעת כפל מס בין מדינת ישראל לאנגליה, אם קיימת הוראה ספציפית לעניין הכנסה קצבת שאירים בישראל מקרן פנסיה באנגליה. ככל הידוע לי, לא קיימת הוראה כאמור.

המשיב - מומחה במיסוי קופות גמל קרנות השתלמות וקרנות פנסיה; יועץ למיסוי פרישה ומגשר

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנוי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

סדר קיזוז הפסד הון שוטפים כנגד מרכיבי רווח הון

השאלה:

ליחיד הפסד הון מניירות ערך, מועבר משנים קודמות. השנה בוצעו שלוש עסקאות נפרדות שבמסגרתן מכר מניות בחברה פרטית שבה הוא בעל שליטה – בינואר, יוני ודצמבר, אשר הניבו רווח הון הממוסה באופן ליניארי, וכן רווח והפסד הון שוטפים מניירות ערך סחירים. סעיף 92(א)(1) לפקודה אינו קובע את סדר הקיזוז. 1. האם ניתן לבחור את סדר הקיזוז של ההפסדים המועברים? 2. האם ניתן לבחור את סדר קיזוז ההפסדים השוטפים? 3. האם ניתן לבחור לקזז את הפסד ההון כנגד מרכיב רווח ההון ב-47% מס בכל אחת משלוש עסקאות רווח ההון ממכירת המניות הפרטיות ורק אחר כך לקזז כנגד מרכיב רווח הון בשיעור מס, 30% או שיש לקזז באופן כרונוולוגי: קודם את כל רווח ההון מעסקת ינואר, אחר כך מכל רווח ההון בעסקת יוני וכך הלאה? 4. האם על הפסד הון מניירות ערך זרים המוחזקים בבנק בישראל חל סעיף 92(א)(1) או סעיף 92(א)(3)?

רו"ח (משפטן) M.B.A. אלי גורנשטיין משיב:

הפסד הון שוטף לסוגיו השונים בידי יחיד או חברה, שגובש החל מיום 1 בינואר 2006, יש לקזז כנגד רווח הון ריאלי לפי העקרונות הקבועים בסעיף 92 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה").

הפסד הון במכירת נייר ערך, ככל הפסד הון שוטף אחר, יש לקזז תחילה כנגד רווח הון ריאלי וכל שקל חדש של היתרה יקוזז כנגד שלושה וחצי שקלים חדשים של סכום אינפלציוני חייב בהתאם לכללים הקבועים בסעיף 92(א)(1) לפקודה, לרבות כנגד שבח מקרקעין.

סעיף 92(א)(4) לפקודה קובע כי הפסד הון מניירות ערך, כהגדרתם בסעיף 88 לפקודה, אשר נוצר בשנת המס השוטפת, ואילו היה רווח היה חייב במס, יקוזז כאמור תחילה כנגד רווח הון ריאלי בשנת המס.

ניתן לקזז הפסד הון שוטף ממכירת ניירות ערך ישראלים גם כנגד:

הכנסה מריבית או דיווידנד מאותם ניירות ערך.

ריבית או דיווידנד מניירות ערך אחרים, בתנאי ששיעור המס החל על הריבית או הדיווידנד אינו עולה על 25% או מס חברות כאשר מדובר בחבר בני אדם.

עמדת רשויות המס היא כי הנישום חייב לקזז הפסד הון שוטף כנגד רווח הון, ורק אם תיוותר יתרה ניתן יהיה לקזזה כנגד הכנסה מריבית/ דיווידנד.

סעיף 92(ב) לפקודה קובע שאם נוצר הפסד שלא ניתן לקזזו, כולו או מקצתו, בשנת המס שבה נוצר, ניתן יהיה לקזזו כנגד רווח הון בלבד בשנות המס הבאות בזו אחר זו, ובלבד שהוגש לפקיד השומה דוח לשנת המס שבה נוצר ההפסד.

לגבי קיזוז הפסד הון כנגד רווח הון ממכירת כמה נכסים בשנת המס, וביניהם נכס שנרכש לפני 31/12/2002 וממוסה באופן ליניארי - כיוון שאין התייחסות בחוק לסדר קיזוז הפסד ההון כנגד רווח ההון, לכאורה זכאי המוכר לבחור לקזז הפסד הון כנגד רווח הון מועדף, ללא קשר לסדר הכרונוולוגי של מועדי מכירת הנכסים בשנת המס, וכן לקזז את הפסד ההון כנגד רווח הון ריאלי עד היום הקובע, ואת יתרת ההפסד, ככל שישנו, לקזז כנגד יתרת רווח ההון הריאלי.

עיקרון זה יכול לחול לכאורה גם כאשר מדובר בכמה נכסים שנמכרו בשנת המס ושנרכשו לפני 31/12/2002. במקרה זה ניתן לכאורה לקזז הפסד הון כנגד מרכיבי רווח ההון הריאלי שנצמח עד ליום הקובע בכל הנכסים החייבים במס שולי.

על הפסד הון מניירות ערך זרים המוחזקים בבנק בישראל חל סעיף 92(א)(3).

סעיף 92(א)(3) לפקודה קובע סדר קיזוז הפסדי הון מחו"ל:

בשלב הראשון - קיזוז הפסד הון מחו"ל כנגד רווח הון בחו"ל באותה שנה.

בשלב השני - קיזוז יתרת הפסד ההון מחו"ל כנגד רווח הון או שבח בישראל באותה שנה.

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

בשלב השלישי - מריבית ודיווידנד בשל אותם ניירות ערך - מריבית ודיווידנד בשל ניירות ערך אחרים ששיעור המס עליהם אינו עולה על 25%.

בשלב הרביעי - אם נותרה יתרת הפסד, היא תקוזה ללא מגבלת שנים, כנגד רווח הון או שבח בשנים הבאות, ובלבד שבכל שנה תקוזה תחילה היתרה כנגד רווח הון בחו"ל.

המשיב - אלי גורנשטיין רו"ח (משפטן) M.B.A. הוא שותף במשרד שטראוס לזר ושות', רואי חשבון.

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

מיסוי מקרקעין

קנסות על אי דיווח במועד במיסוי מקרקעין

השאלה:

לעניין קנסות על אי דיווח במועד - להבנתי סעיף הקנסות נחקק בשני שלבים: שלב ראשון ב-1980, שלב שני ב-2011. החוק ב-2011 חל רק על עסקאות מ-2011. החוק ב-2011 מחייב גם בהצמדה למדד. השאלה לגבי החוק מ-1980 - האם הוא חל גם על עסקאות שנחתמו לפני 1980? והאם גם לגבי החוק מ-1980 יש חיוב בהפרשי הצמדה למדד? ושאלה נוספת, האם על הקנסות נוספת ריבית כלשהי?

עו"ד יוני כהן משיב:

בתיקון 8 מיום 10.7.1980 הוטלו קנסות אי-הצהרה במועד כנגזרת מסכום המס (1.5% לכל שבועיים של פיגור, או 250 ל"י בעסקאות פטורה). קנסות אלה אינם נושאים ריבית והצמדה. במסגרת תיקון 70 מיום 31.3.2011 שונתה שיטת הטלת הקנסות והם מוטלים בסכום קבוע לכל שבועיים של פיגור (במקור 250 ש"ח). הסכום הבסיסי של הקנס צמוד למדד משנת 2011 והוא מתעדכן כל שנה, אך לאחר הטלתו הקנס אינו נושא ריבית והפרשי הצמדה.

לגבי עסקאות מלפני 1980, אין קנס אי הצהרה במועד, אך תיתכן חבות במס לפי המנגנון הקבוע בתיקון 5, או דרישה לחיוב בתשלום כופר כסף.

המשיב - ממשד מאיר מזרחי ושות', עורכי דין

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

היבטי מיסוי מקרקעין במכירת דירה בחברה בידי בעל המניות בה לחברה אחרת בבעלותו

השאלה:

נישום ביצע השקעה ברכישת שליש דירת מגורים במסגרת חברת חוץ. חברת החוץ ביצעה את ההשקעה (שליש) בחברה שקנתה את הנכס והוא מחזיק שליש ממניות החברה. עכשיו הוא רוצה שחברה אחרת שבה הוא מחזיק (דרך חברת החוץ כשליש מהמניות) תרכוש את הזכויות בנכס מחברת החוץ. הוא מתכנן לבצע את המכירה במחיר העלות. האם יש כאן אירוע מס מבחינת מס רכישה ומס שבה, ואם כן, כמה?

רו"ח עו"ד שוקי ג'אנה משיב:

להלן אחזור על נתוני השאלה: לאדם בעלות מלאה בחברה אשר מחזיקה במניות חברת בת בשיעור 33%.

חברת הבת רכשה דירה והיא רשומה כבעלים באותה דירה (להלן: "הדירה").

אותו אדם מבקש למכור את הזכות שלו בדירה לחברה אחרת בבעלותו שבה הוא מחזיק בשיעור 100%. מחיר מכירת הדירה לחברה האחרת יהיה זהה למחיר העלות.

כדאי לשים לב שהזכויות בדירה אינן ישירות אלא באמצעות מניות. זכות הקניין בדירה שייכת לחברת הבת. הוא מחזיק במניות וגם זאת באופן עקיף דרך חברת האם.

מכירת הדירה מחברת הבת לחברה אחרת תהווה מכירה לכל דבר ועניין ותחוייב במיסוי מקרקעין.

גם מכירת מניות עלולה להתחייב במיסוי מקרקעין, ככל שמדובר באיגוד מקרקעין על פי הגדרתו בסעיף 1 לחוק מיסוי מקרקעין: "איגוד מקרקעין" – איגוד שכל נכסיו, במישרין או בעקיפין, הם זכויות במקרקעין, למעט איגוד שהזכויות בו רשומות למסחר בבורסה כהגדרתה בפקודה ולמעט קרן להשקעות במקרקעין כהגדרתה בסעיף 2א64 לפקודה, בתקופה שעד למועד הרישום למסחר בבורסה כהגדרתה בפקודה בסעיף 3א64(א)(2) לפקודה, ובלבד שמנייתה נרשמו למסחר בבורסה כאמור באותו סעיף; ולענין זה לא יראו כנכסיו של האיגוד – מזומנים, מניות, איגרות חוב, ניירות ערך אחרים, ומטלטלין, שאינם משמשים לאיגוד לייצור הכנסתו, או שהם משמשים לייצור הכנסתו אולם לדעת המנהל הם טפלים למטרות העיקריות של האיגוד המבוצעות למעשה ולא בדרך ארעית;

מבלי להכנס לשווי המכירה ולאפשרות של השפעת "יחסים מיוחדים", הרי בכל מקרה יחול חיוב במס רכישה.

ספק אם שינוי מבנה יהיה אפשרי, ואפילו אם כן, הרי עלות הביצוע לא תצדיק את אותו "חיסכון במס".

ככל שאותה דירה היא בכלל בחו"ל, הרי שהנזכר לעיל אינו רלוונטי הואיל ולא מדובר בסוג של מקרקעין על פי חוק מיסוי מקרקעין.

המשיב - שמאי מקרקעין, MA במשפטים; פתרונות מיסוי חכמים – שירותי חשבונאות, מסים ומקרקעין

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנוי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מס ערך מוסף ומכס

קיצוץ תשומות בגין שינוי יעוד מדירת מגורים לדירת נופש

השאלה:

חברה פלונית רכשה מקבלן דירת מגורים הקרובה לים. החברה שילמה מקדמה כנגד חשבונית אך לא דרשה החזר מע"מ בהצהרה כי מדובר בדירת מגורים. כעבור שנתיים, עם השלמת הבנייה התחרטה החברה וביקשה לשנות ייעוד ולהכיר בדירה כהשכרה לתיירות ולא למגורים, והחלה לדרוש מע"מ על חשבוניות רכישה. האם במועד מכירת הדירה יהיה ניתן לשלם מע"מ באופן יחסי? כיוון שהחברה לא דרשה מע"מ על חלק מהדירה, האם יהיה ניתן גם לא לשלם מע"מ על אותו החלק?

עו"ד, רו"ח קרן ישראלי משיבה:

סעיף 131(1) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 קובע פטור ממע"מ על עסקה של השכרה למגורים אך ממעט 'השכרה לשם אירוח בבית מלון'. במילים אחרות, השכרת דירה למגורים היא עסקה פטורה ממע"מ שלא ניתן לנכות בגינה מס תשומות ואילו השכרת דירה לתיירות היא עסקה החייבת במס אשר מותר לנכות בגינה מס תשומות.

במקרה זה, שבו נעשה שינוי ייעוד, ייתכן כי ניתן לפנות לרשויות מע"מ בבקשה להכיר בקיצוץ מס התשומות שבו נשאה החברה ברכישה, נוכח שינוי הייעוד והשימוש בפועל, או לחלופין להסדיר את החלק היחסי של תשלום המע"מ במכירה, בהינתן השימוש שנעשה בפועל והיעדר הקיצוץ בעת הרכישה.

המשיבה - מומחית בתחום המיסים העקיפים ובעלת ניסיון עשיר בתחום זה, הן בישראל והן מחוץ לישראל. שותפה במשרד רואי חשבון קוסט פורר גבאי את קסיר

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים.

סוגיית חובת תשלום מס שכר לוועד בית שמעסיק עובד

השאלה:

לוועד בית של בניין יש מספר תיק ניכויים 9; וגם תיק אחר שמתחיל בקוד 50. קיבלנו דרישה מהיחידה הארצית לשומה בהתכתבות שיש חוב מס שכר על המשכורת של העובד היחיד שם, שהוא אב בית בבניין. מכיוון שקיבלתי את התיק כמה שנים לאחר הפתיחה, אין לי מסמכים מקוריים לגבי סיווגם בעת הרישום. בהתכתבות בפורטל קיבלתי תשובה "...התיק מסווג שמעסיק עובדים וככה אמור להיות להישאר... אין דבר כזה סיווג שמשק בית, אנחנו לא ביטוח לאומי." [כך]

ועד הבית אינו מדווח דוחות למע"מ או למס הכנסה. האם אכן הם צריכים לשלם מס שכר? מה הפרוצדורה לביטול גזירה זו?

רו"ח הילה מלכה משיבה:

הוראות סעיף 4(א) חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: "חוק מע"מ") קובעות כי מוסדות ללא כוונות רווח יהיו כפופים לחובת תשלום מס שכר בגין הפעילות המלכ"רית, ובאלו המילים: "על פעילות בישראל של מוסד ללא כוונת רווח יוטל מס שכר וריווח באחוזים מהשכר ששילם, כפי שקבע שר האוצר באישור הכנסת".

בהגדרת מלכ"ר שבסעיף 1 לחוק מע"מ נכלל בין השאר, "חבר-בני-אדם מאוגד או לא מאוגד, שאין עיסוקו לשם קבלת רווחים ושאינו מוסד כספי".

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

בבית משותף משמש ועד הבית כנציגם של כל הדיירים. ועד הבית ממונה לצורך הטיפול בעניינים הנוגעים לאחזקתו ולניהולו התקינים של הרכוש המשותף. מכאן, ובהתאם לחלק 69.20 לנוהלי מס ערך מוסף (תאמ"ו) הן במלכ"רים, ועדי בית מסווגים לצורכי מע"מ כ"מלכ"ר", ולפיכך הם עשויים להתחייב במס שכר ככל שהם מעסיקים עובדים. ואולם, פרקטית לא מעט מוועדי הבית הקיימים בישראל אינם רשומים כלל כמלכ"רים ברשויות מע"מ.

כך או כך, יובהר כי סעיף 35 לחוק מע"מ ותקנות מס ערך מוסף (מוסדות כספיים ומלכ"רים), התשל"ו-1976 פוטרים ממס שכר מלכ"ר שסך כל השכר ששילם לעובדיו בשנת מס אינו עולה על התקרה (סך של כ-179 אלפי ש"ח בשנת 2021).

לאור האמור לעיל, ככל שוועד הבית נשוא שאלה זו שילם שכר כולל בסכום הנמוך מסכום התקרה, הוא לא יחויב בתשלום מס שכר.

המשיבה – ממשרד BDO זיו האפט רואי חשבון

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

מכס על טובין כגון פריטי לבוש הנמכרים באינטרנט (דרופשיפינג)

השאלה:

עוסק ישראלי מוכר פריטי לבוש באינטרנט ללקוחות ישראלים בשיטת הדרופשיפינג שבה המוצר מגיע ישירות מסין ללקוח הישראלי, אך התמורה משלמת במלואה לעוסק הישראלי על ידי הלקוח הישראלי (והעוסק הישראלי מעביר לספק הסיני את חלקו). העוסק הישראלי מוציא חשבונית מס עם מע"מ ללקוח הישראלי ומעביר תמורה לספק הסיני. הלקוח הישראלי מקבל את הסחורה ישירות מהספק ובדרך כלל לא משלם מע"מ ומכס (פחות מהתקרה) האם הדבר תקין?

עו"ד עומר וגנר משיב:

באופן עקרוני, השאלה האם טובין מיובאים מחו"ל חייבים במכס או במסי יבוא נוספים כגון מס קנייה ומע"מ, תלויה במספר רב של גורמים, ביניהם סיווג הטובין לצורכי מכס, ארץ המקור של הטובין, והשאלה האם מדובר בטובין בערך נמוך, מתחת לרף שעליו מוטל המס.

בדוגמה שניתנה, הלקוח הישראלי רוכש המוצר, שהוא למעשה היבואן, נדרש לשלם מכס ומע"מ יבוא אם המוצר הוא בערך גבוה יותר מהרף הקבוע בחוק להטלת מסי יבוא שכאלה.

אם מדובר במוצר בערך נמוך, הרי יבוא המוצר פטור ממכס ומע"מ בעת היבוא, על פי התנאים הקבועים בד"ן, בין שהיבואן משלם לעוסק הישראלי ובין שהוא משלם ישירות לספק בחו"ל.

למען השלמת התמונה יש לציין כי לאחרונה פרסם משרד האוצר את כוונתו לתקן את החוק, ולחייב במע"מ גם טובין המיובאים בערך נמוך, אשר כיום פטורים ממכס וממע"מ.

המשיב - ממחלקת מיסוי עקיף במשרד קסלמן וקסלמן, והוא עו"ד המתמחה בדיני מכס, מס קניה, מיסוי עקיף, יבוא, יצוא, רגולציה, היטלי סחר, סחר בינלאומי

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

ביטוח לאומי

תשלום קצבת ילדים מהביטוח לאומי למי שנמצא בחו"ל למעלה משנה ומקבל משכורת בישראל

השאלה:

לקוח בעל מניית בחברה בארץ שמועסק בחברה נמצא בחו"ל למעלה משנה. הופסקו לו קצבאות הילדים מביטוח לאומי אף על פי שהוא משלם דמי ביטוח לאומי על משכורתו בארץ. האם הוא זכאי לקבל את קצבאות הילדים? כיצד ניתן לדרוש זאת?

רו"ח יהושע מיניביצקי משיב:

קצבת ילדים משולמת במשך שלושת החודשים הראשונים ליציאתו של המבוטח לחו"ל, ללא קשר אם הוא מקבל משכורת בישראל. הדרישה היא שהילדים ישהו בארץ, ולא תשלום דמי ביטוח על משכורת בישראל.

המוסד לביטוח לאומי מקבל ממשרד הפנים דיווחים על שהייה בחו"ל של מבוטחים, ולפי זה הוא בודק את הזכאות ומפסיק תשלום קצבאות ילדים כל עוד הילדים בחו"ל.

המשיב - ממשרד שיף הזנפרץ ושות' רואי חשבון

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין המומחים המשיבים או המערכת אחראים לתוצאות השימוש בהן. אין במידע המופיע באתר "כל מס" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים

טבלאות

מס הכנסה

שיעורי המס לשכירים ועצמאיים ממשכורת חודשית ושנתית ומהכנסה מיגיעה אישית החל מינואר 2021

שיעור המס	הכנסה חודשית (יגיעה אישית)	שיעור המס	הכנסה שנתית (יגיעה אישית)
10%	עד 6,290	10%	עד 75,480
14%	מ-6,291 עד 9,030	14%	מ-75,481 עד 108,360
20%	מ-9,031 עד 14,490	20%	מ-108,361 עד 173,880
31%	מ-14,491 עד 20,140	31%	מ-173,881 עד 241,680
35%	מ-20,141 עד 41,910	35%	מ-241,681 עד 502,920
47%	מכל שקל נוסף	47%	מכל שקל נוסף

נקודת זיכוי – 218 ש"ח לחודש. 2,616 ש"ח לשנה. **מס יסף** – יחיד חייב במס יסף בשיעור 3% אם הכנסתו החייבת בשנת המס עלתה על 647,640 ש"ח או 53,970 ש"ח לחודש.

הפקדות לקופות גמל וקרן השתלמות

פטורים שונים

קצבאות ממעביד או קופ"ג	סכום (בש"ח)
הקצבה המזכה ממנה ניתן פטור	8,460
פטור מירבי לפי סעיף 9א בין השנים 2020-2024	4,399
פיצויי פרישה	סכום (בש"ח)
מענק פרישה (לשנת עבודה)	12,340
מענק במקרה מוות (לשנת עבודה)	24,700

קופת גמל / קרן השתלמות

תאור	סכום (בש"ח)
משכורת מירבית שההפרשה בעדה לקרן השתלמות פטורה ממס בעת ההפרשה	15,712
הכנסה קובעת (קרן השתלמות לעצמאי)	263,000 לשנה
תקרת הכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה	8,700 לחודש
תקרת הכנסה מזכה שאינה הכנסת עבודה.	12,300 ש"ח לחודש
למי שיש הכנסת עבודה - בניכוי הכנסת העבודה או 8,700 לפי הנמוך	

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

שווי שימוש ברכב צמוד

כלי רכב שנרשמו לראשונה עד יום 1.1.2010

שווי השימוש (בש"ח) (1)	סוג הקבוצה עפ"י רשיון רכב
2,730	1
2,960	2
3,810	3
4,570	4
6,320	5
8,190	6
10,530	7
910	אופנוע L3 (2)

כלי רכב שנרשמו לראשונה מיום 1.1.2010 (שווי ליניארי)

מחיר הרכב (בש"ח)	שיעור שווי השימוש החודשי (1)
עד 506,040	2.48%

היטל עובדים זרים

1.1.2017-2021	הענף
20%	כללי
0%	חקלאות(*)
15%	תעשייה(**) ובניין
15%	מסעדות אתניות

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

פנסיה לעצמאים - השיעורים שיידרש עצמאי להפריש לפנסיה (קצבה) ולאבטלה

החל משנת 2017 נדרשו עצמאים להפריש לפנסיה ולאבטלה את השיעורים הבאים מ"הכנסה חייבת בהפקדה" כהגדרתה בחוק. להלן שיעורי ההפרשה לפנסיה לעצמאים.

שנה וחודש	שעור ההפרשה לפנסיה לעצמאים עד מחצית השכר הממוצע במשק	שעור ההפרשה לפנסיה לעצמאים בין מחצית השכר הממוצע במשק לשכר הממוצע המלא	השכר הממוצע במשק
1/2021	4.45%	12.55%	10,551 ש"ח לחודש
1/2020	4.45%	12.55%	10,551 ש"ח לחודש
1/2019	4.45%	12.55%	10,273 ש"ח לחודש
1/2018	4.45%	12.55%	9,906 ש"ח לחודש
1/2017	4.45%	12.55%	9,673 ש"ח לחודש

יש להדגיש כי לגבי שכיר ועצמאי תהיינה ההפרשות לפנסיה לעצמאים שלעיל בניכוי סכום שהופקד עבורו כשכיר (חלק עובד וחלק מעסיק).

דוגמאות לגובה ההפקדה החודשית לפנסיה לעצמאים הנדרשת לפי החוק בהתאם להכנסה החייבת בהפקדה לשנת 2021

הכנסה שנתית חייבת בהפקדה לפנסיה לעצמאים	הכנסה חודשית חייבת בהפקדה לפנסיה לעצמאים	עד מחצית השכר המוצע 4.45%	מעל מחצית השכר הממוצע ולא יותר מ-10,551 ש"ח 12.55%	סה"כ הפקדה חודשית לפנסיה לעצמאים
72,000 ש"ח	6,000 ש"ח	235 ש"ח	91 ש"ח	326 ש"ח
84,000 ש"ח	7,000 ש"ח	235 ש"ח	216 ש"ח	451 ש"ח
120,000 ש"ח	10,000 ש"ח	235 ש"ח	593 ש"ח	828 ש"ח
126,612 ש"ח	10,551 ש"ח	235 ש"ח	662 ש"ח	897 ש"ח
180,000 ש"ח	15,000 ש"ח	235 ש"ח	662 ש"ח	897 ש"ח

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ו. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

מס ערך מוסף

מחזור עסקאות של עוסק פטור

מיום	הסכום בש"ח
1.1.2021	99,893
1.1.2020	100,491

ביטוח לאומי

להלן טבלת ניכוי דמי ביטוח מעובדים שכירים נתוני תקרת ההכנסה המקסימלית לניכוי דמי ביטוח מעובדים שכירים וההכנסה המופחתת לניכוי דמי ביטוח מעובדים שכירים:

חודש	חלק העובד - בש"ח	חלק העובד - באחוזים			חלק המעביד (באחוזים)
	תקרה מופחתת/מלאה	ביטוח לאומי	ביטוח בריאות	סה"כ	סה"כ
1/2021	עד 6,331	0.40	3.10	3.50	3.55
	מ-6,331 עד 44,020	7.00	5.00	12.00	7.60

ניכוי דמי ביטוח מעצמאים מינואר 2021 ואילך

ענף	עצמאי		עצמאי בגיל מותנה ללא קצבת אזרח ותיק		עצמאי מקבל קצבת אזרח ותיק בגיל מותנה או מעל לגיל		מי שלא עובד ויש לו הכנסות שלא מעבודה	
	מופחת עד 60% שכר ממוצע 6,331	רגיל מלא עד 44,020	מופחת עד 60% שכר ממוצע 6,331	רגיל מלא עד 44,020	מופחת עד 60% שכר ממוצע 6,331	רגיל מלא עד 44,020	מופחת עד 60% שכר ממוצע 6,331	רגיל מלא עד 44,020
סה"כ ב. לאומי	2.87	12.83	2.37	10.62	0.17	0.78	4.61	7
סה"כ ב. בריאות	3.10	5	3.10	5	-	-	5	5
סה"כ	5.97	17.83	5.47	15.62	0.17	0.78	9.61	12

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ. אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.

נתונים עדכניים לשנת הביטוח 2021

סכום	תיאור
6,331 ש"ח	הסכום לשיעור מופחת לחודש
31,656 ש"ח	הכנסת מינימום שנתי לעובד עצמאי
2,638 ש"ח	הכנסת מינימום חודשיים לעובד עצמאי
528,240 ש"ח	הכנסת מקסימום שנתי
44,020 ש"ח	הכנסת מקסימום חודשית לעובד עצמאי
157 ש"ח	מקדמה חודשית מינימלית לעובד עצמאי
7,098 ש"ח	מקדמה חודשית מקסימלית לעובד עצמאי
104 ש"ח	מינימום דמי ביטוח בריאות

תקרת הכנסה מעבודה שאינה פוגעת בקצבת הזקנה – קצבת אזרח ותיק

החל ב-1.1.2021 - ללא שינוי משנת 2020	תקרת הכנסה מעבודה שאינה פוגעת בקצבת הזקנה
ש"ח לחודש	
6,014	מקבל קצבת יחיד
8,018.76	מקבל קצבה עם בן/בת זוג תלוי
738	בגין כל תלוי נוסף

(c) כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ.אין במידע המופיע כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים אין להעתיק, להדפיס, לפרסם, לערוך, לשנות או להסיר שום מידע המופיע במסמך זה כפי שהועבר מחברת חשבים, באופן מלא או חלקי, ללא רשות מראש ובכתב מחברת חשבים והכותבים עצמם.